

**SPRAWOZDANIE OPISOWE Z DZIAŁALNOŚCI
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
DZIELNICY WILANÓW m. st. WARSZAWY
ZA ROK 2010**

I. WSTĘP

Podstawowe znaczenie w organizowaniu i świadczeniu pomocy społecznej na terenie Gmin mają Ośrodki Pomocy Społecznej, wchodzące w skład lokalnej administracji samorządowej. W Warszawie Ośrodki Pomocy Społecznej działają we wszystkich 18 dzielnicach miasta. Ośrodek Pomocy Społecznej jest najczęściej pierwszym i zasadniczym miejscem, do którego osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej zwracają się o pomoc.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zasadniczym celem pomocy społecznej jest doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin korzystających z pomocy oraz zintegrowanie ich ze środowiskiem. Świadczeniobiorcy pomocy społecznej są zobowiązani do współpracy w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Pomoc udzielana w ramach świadczeń z pomocy społecznej ma charakter przejściowy i zakłada aktywizację osób z niej korzystających.

Pomoc może być przyznana w różnych formach. Należy do nich system zasiłków pieniężnych, usług, pomoc rzeczowa, poradnictwo specjalistyczne i specyficzna działalność zawodowa, jaką jest praca socjalna. Człowiek znajdujący się w sytuacji trudnej, który spotka się z pracownikiem socjalnym otrzyma odpowiednią informację dotyczącą możliwości skorzystania z pomocy, jej form i warunków, na jakich będzie mógł tę pomoc otrzymać. Pomoc społeczna zakłada współdziałanie pracownika socjalnego i klienta. Brak współdziałania i aktywności w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych może stanowić podstawę do odmowy udzielenia pomocy.

Realizatorem zadań pomocy społecznej na terenie Dzielnicy Wilanów jest Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Wilanów m.st. Warszawy z siedzibą przy ul. Przyczółkowej 27A. Ośrodek prowadzi trzy filie.

Filie OPS to:

- Filia nr I – Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 1, Ośrodek Wsparcia dla Osób Niepełnosprawnych Intellektualnie, ul. Kubickiego 17 lok. 13
- Filia Nr II - Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 2, Ośrodek Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi, ul. Przyczółkowa 27A
- Filia Nr III – Dzienny Dom dla Osób Starszych, Ośrodek Wsparcia dla Seniorów, ul. Lentza 35

CHARAKTERYSTYKA DZIELNICY WILANÓW

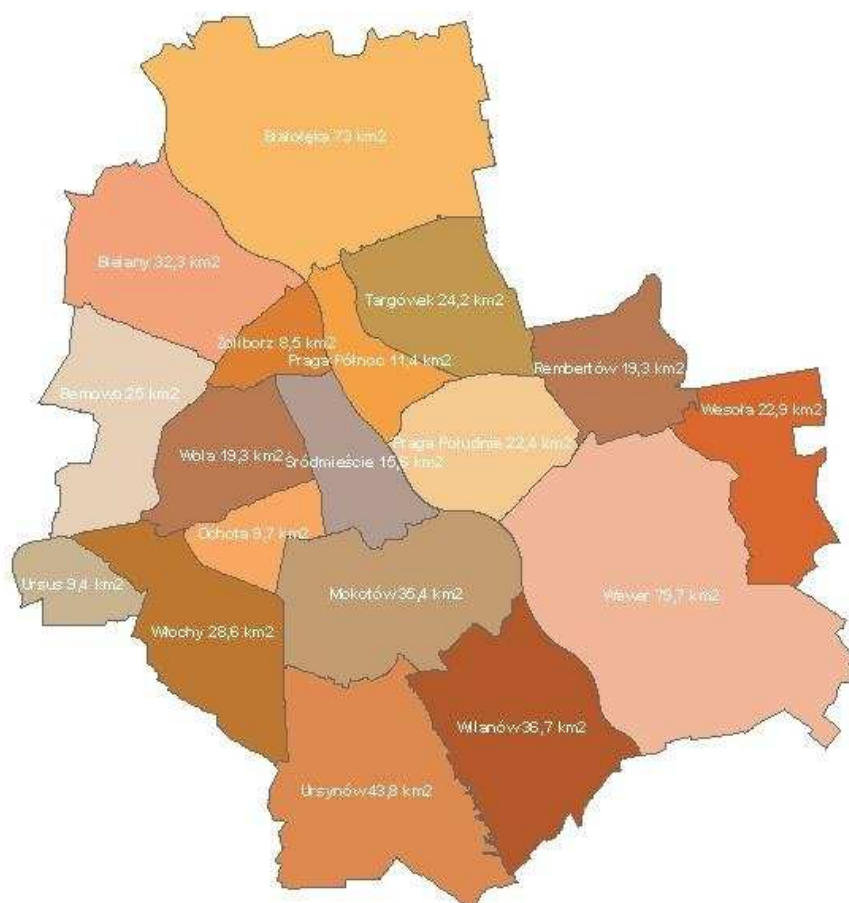
POŁOŻENIE I STRUKTURA DZIELNICY

Wilanów (łac. Villa Nova) jest dzielnicą Warszawy położoną w południowej części miasta, wzdłuż zachodniego brzegu Wisły. Dzielnica ta jest jedną z najstarszych osad Warszawy. Do II połowy XVII wieku powszechnie używano nazwy Milanów. Południowa granica Wilanowa stanowi granicę Warszawy. Do roku 1951 miejscowość była siedzibą wiejskiej gminy podwarszawskiej. W latach 1994 – 2002 Wilanów był samodzielną gminą.

Wilanów graniczy od zachodu z dzielnicą Ursynów, od północy z dzielnicą Mokotów, od wschodu (przez Wisłę) z dzielnicą Wawer i od południa z gminą Konstancin – Jeziorna, powiat piaseczyński. Dzielnica Wilanów zajmuje 3673 hektary powierzchni. Wilanów był dzielnicą Warszawy o najmniejszej liczbie ludności i najmniejszej gęstości zaludnienia, jednak ten współczynnik ulega zmianie z powodu budowy wielu nowych osiedli mieszkalnych w tej dzielnicy.

Według Miejskiego Systemu Informacji Wilanów Dzieli się na: Wilanów Wysoki, Wilanów Niski, Wilanów Królewski, Błonia Wilanowskie, Powsinek, Zawady, Kępa Zawadowska, Powsin.

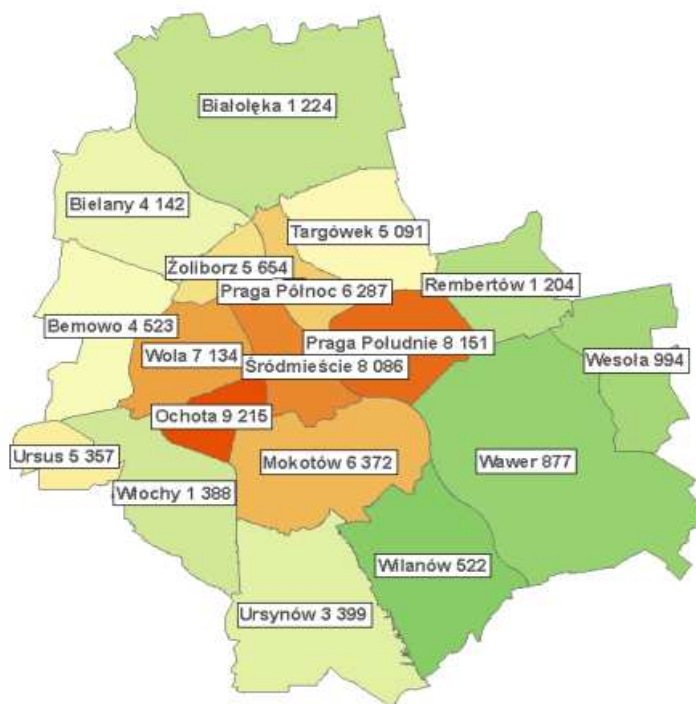
Dzielnica Wilanów na mapie Warszawy.

Dzielnica Wilanów jest bardzo zróżnicowana pod względem urbanistycznym. Są to tereny starych osiedli mieszkaniowych, domów jednorodzinnych, gospodarstw rolnych oraz nowego Miasteczka Wilanów. W Dzielnicy Wilanów od kilku lat stale zwiększa się liczba mieszkańców. Jest to związane z zasiedlaniem nowych osiedli i budową nowych domów jednorodzinnych i osiedli na dawnych terenach rolnych.

Na terenie dzielnicy mieszkają zarówno rodziny bardzo zamożne, jak i rodziny, które osiągają dochody niewystarczające na zabezpieczenie wszystkich podstawowych potrzeb. Rodziny ubogie utrzymują się z dochodów z niskopłatnej pracy (brak wykształcenia i kwalifikacji zawodowych), nieprzynoszącej wystarczających dochodów pracy na roli lub niskich świadczeń emerytalno – rentowych. Na terenie dzielnicy na stałe przebywają także osoby bezdomne, zajmujące przede wszystkim altanki na działkach. Takie zróżnicowanie mieszkańców powoduje konieczność stosowania różnorodnych form pracy socjalnej, dostosowanej do ich potrzeb oraz specjalistycznego poradnictwa (prawnego, rodzinnego, zawodowego)

Gęstość zaludnienia w Warszawie według dzielnic w 2009 r

Źródło GUS

STRUKTURA DEMOGRAFICZNA DZIELNICY WILANÓW

Wilanów jest dzielnicą Warszawy o najmniejszej liczbie ludności i najmniejszej gęstości zaludnienia, jednak z uwagi na dynamiczny rozwój budownictwa mieszkaniowego ten stan się zmienia. Według informacji uzyskanych z Biura Administracji i Spraw Obywatelskich wg. stanu na 31.12.2010 Wilanów zamieszkiwało 20 600 osób.

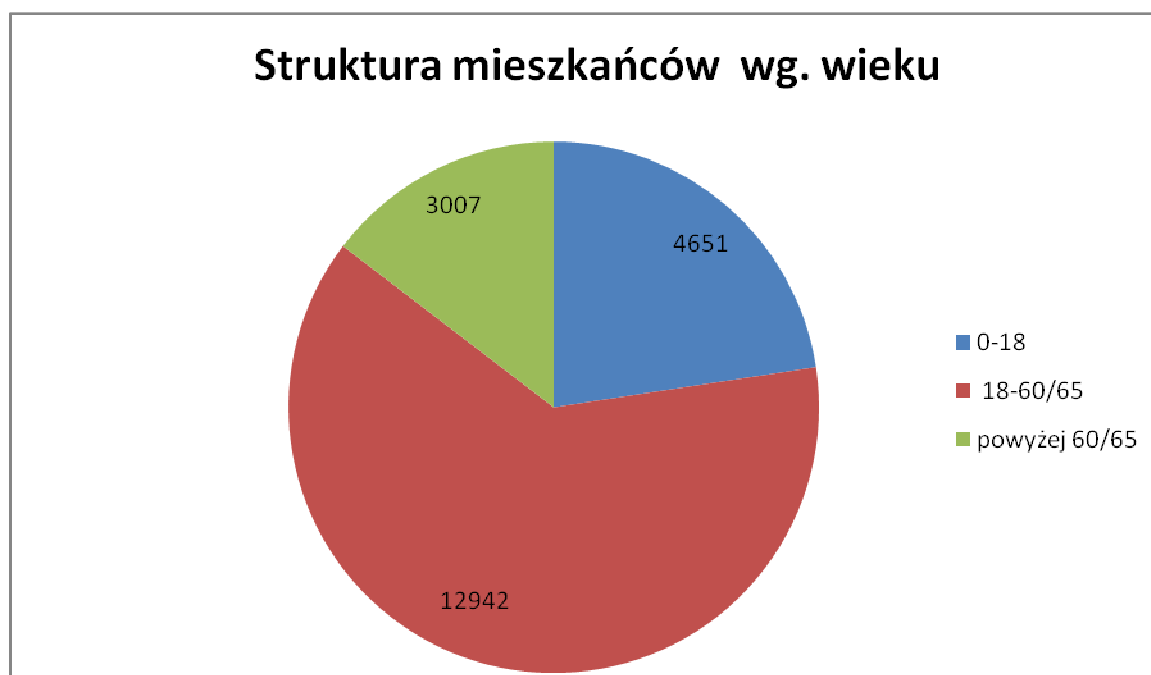
Liczba mieszkańców Dzielnic Wilanów

Rok	2007	2008	2009	2010
Pobyt stały i czasowy łącznie	15 830	17 143	18 538	20 600

Dzielnica Wilanów z uwagi na stałe zasiedlanie m.in. „Miasteczka Wilanów” dynamicznie zwiększa liczbę mieszkańców. W roku 2010 liczba mieszkańców wzrosła o 2.062 osoby. Przewiduje się, że liczba mieszkańców dzielnicy jest większa od danych oficjalnych, gdyż wiele osób zamieszkujących na nowych osiedlach nie zmienia swojego zameldowania.

Struktura mieszkańców Wilanowa wg płci i wieku w latach 2008 i 2009.

Wiek	Mężczyźni		Kobiety		Ogółem	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
0 - 18	1983	2371	1960	2280	3943	4651
19 - 65	5759	6302	X	X	5759	6302
19 - 60	X	X	6002	6640	6002	6640
> 65	924	972	X	X	924	972
> 60	X	X	1910	2035	1910	2035
Ogółem	8666	9645	9872	10955	18538	20600

Wśród osób zameldowanych na pobyt czasowy lub stały na terenie Dzielnicy Wilanów w roku 2010 kobiety nadal stanowiły 53 % mieszkańców, natomiast mężczyźni 47%. Procent ten nie uległ zmianie w stosunku do roku 2008 i 2009. Wśród osób w wieku poprodukcyjnym kobiety stanowią grupę dominującą i stanowią 67,67% mieszkańców w wieku 60/65 lat i powyżej.

Udział procentowy mieszkańców Dzielnicy Wilanów w roku 2010 ze względu na wiek:

Kategoria wiekowa	Liczba mieszkańców	%
Dzieci i młodzież (0-18 lat)	4 651	22,58
Osoby w wieku produkcyjnym (19 – 65)	12 942	62,82
Osoby w wieku poprodukcyjnym (<60 i <65)	3 007	14,60
Ogółem	20 600	100

Wilanów jest dzielnicą ludzi młodych. W ostatnich latach następuje spadek liczby ludzi starszych w stosunku do młodych mieszkańców dzielnicy. W roku 2009 osoby starsze stanowiły 15, 29% mieszkańców, natomiast w roku 2010 osoby starsze to 14, 60% mieszkańców Wilanowa. Osoby w wieku produkcyjnym to 62,82% mieszkańców dzielnicy. Dzieci i młodzież stanowiły 22,58% ogółu mieszkańców i procent ten rośnie w porównaniu z latami ubiegłymi (2009 – 21,27; 2008 – 20,30%).

Liczba dzieci z podziałem na wiek

Wiek	Liczba dzieci	% ogółu dzieci
0 - 3	1506	32,38
4 - 6	872	18,75
7 - 12	1228	26,40
13 - 15	516	11,09
16 - 18	529	11,38
Razem	4651	100

W roku 2010 nastąpił wzrost liczby dzieci w przedziale wieku 0 – 3 lata, stanowiły one **32,38%** ogółu dzieci (w roku 2009 – 30,23%). W pozostałych grupach wiekowych nie obserwuje się istotnych zmian procentowych. Dzieci w wieku 7 – 12 lat, tj. dzieci w wieku szkolnym (szkoła podstawowa) stanowią 26, 40% (2008 – 26, 69%) ogółu dzieci. Gimnazjaliści tj dzieci w wieku 13 – 15 lat stanowią zaledwie 11,09% (2008 – 11,87%) wszystkich wilanowskich dzieci.

II. ZADANIA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania wynikające w szczególności z:

1. Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2009r. Nr 202, poz.1551 z późn. zm.)
2. Ustawy z dnia 25 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180 poz.1493 z późn. zm.)
3. Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 1994r., Nr 111, poz. 535 z późn. zm.)
4. Ustawy z dnia 24.kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2003r. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.)
5. Ustawy z dnia 24 stycznia 1991r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (tekst jednolity Dz. U. z 2002 Nr 42 poz. 371 z późn. zm.).
6. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. (tekst jednolity Dz. U. 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.).

Podstawą działania Ośrodka jest ustawa o pomocy społecznej. Zadania realizowane przez OPS należą do zadań własnych gminy oraz zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

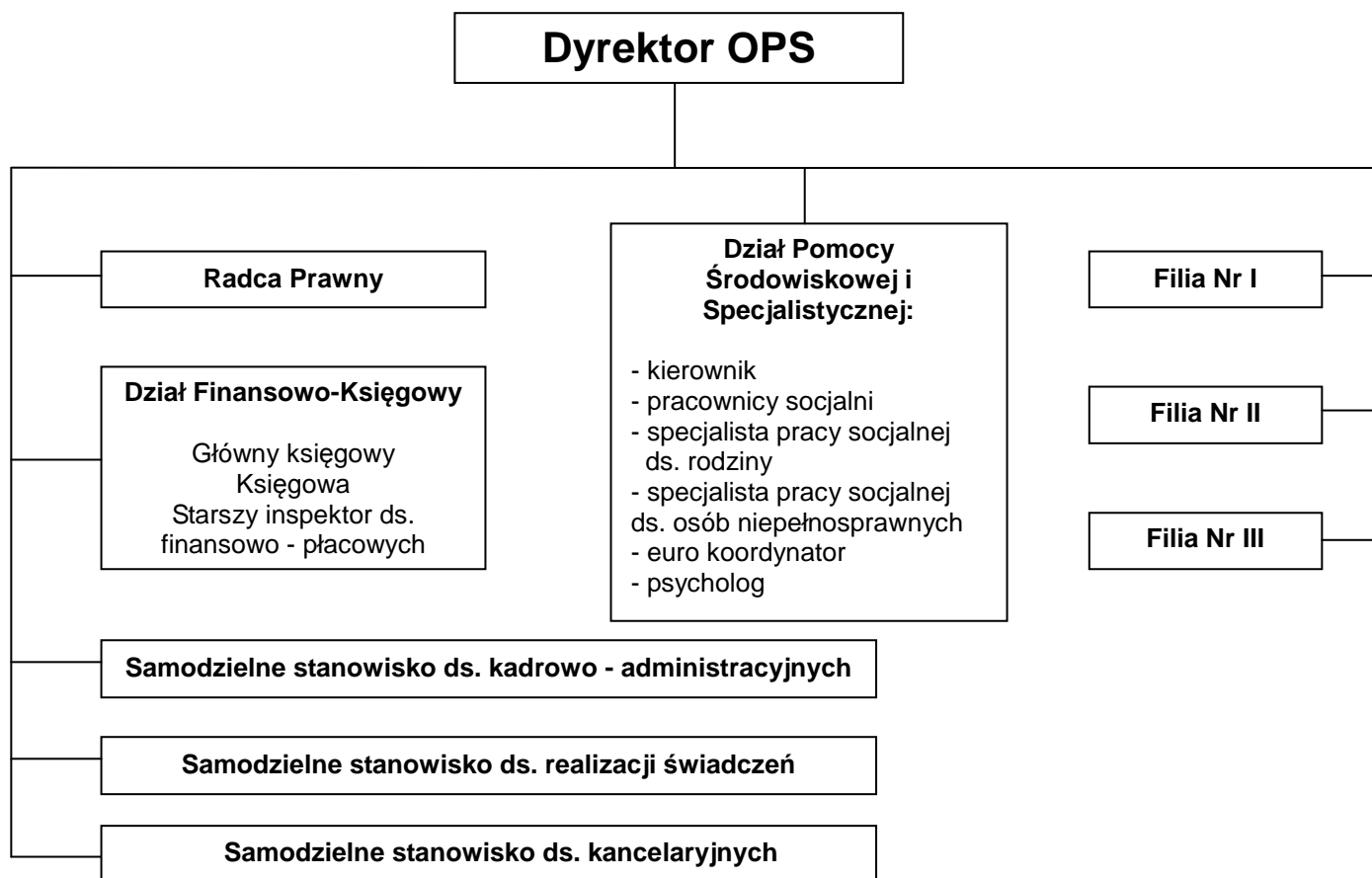
Do zadań własnych gminy należą m.in.

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych, okresowych i celowych,
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- praca socjalna,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania,
- dożywianie dzieci, sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych specjalnych,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym i kierowanie do nich osób wymagających opieki.
- utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminy należą m.in.

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową i ekonomiczną,
- prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

III. STRUKTURA ORGANIZACYJNA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Filie OPS to:

- Filia nr I – Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 1 Ośrodek Wsparcia dla Osób Niepełnosprawnych Intellektualnie, ul. Kubickiego 17 m 13
- Filia Nr II - Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 2 Ośrodek Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi ul. Przyczółkowa 27A
- Filia Nr III – Dzienny Dom dla Osób Starszych ul. Lentza 35

Ośrodkiem Pomocy Społecznej Dzielnicy Wilanów m. st. Warszawy kieruje Dyrektor, który podejmuje decyzje administracyjne i zarządza Ośrodkiem na podstawie upoważnień i pełnomocnictw udzielonych przez Prezydenta m.st. Warszawy.

IV. STRUKTURA ZATRUDNIENIA

		31.12.2009		31.12.2010	
		Liczba osób	Liczba etatów	Liczba osób	Liczba etatów
OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ OGÓŁEM		32	24,875	32	26,875
Z tego:	Dyrektor OPS	1	1	1	1
	Główna Księgowa	1	1	1	1
	Starzy inspektor ds. finansowo - płacowych	1	1	1	1
	Księgowa	1	1	1	1
	Inspektor ds. realizacji świadczeń	1	0,75	1	0,75
	Inspektor ds. kadrowo – administracyjnych *	1	1	1	1
	Podinspektor ds. kadrowo – administracyjnych	-	-	1	1
	Referent ds. kancelaryjnych	-	-	1	1
	Kierownik Działu Pomocy Środowiskowej i Specjalistycznej	1	1	1	1
	Specjalista pracy socjalnej ds. rodziny	1	1	1	1
	Specjalista pracy socjalnej ds. osób niepełnosprawnych	-	-	1	1
	Specjalista pracy socjalnej	1	1	1	1
	Starszy pracownik socjalny	1	1	1	1
	Pracownik socjalny	2	2	2	2
	W tym: Pracownik socjalny – eurokoordynator	1	1	1	1
	Radca Prawny	1	0,5	1	0,5
	Konsultant psycholog	1	0,5	1	0,5
	Kierownik placówki	3	3	3	3
Konsultant rewalidant	2	1,25	1	0,25	

		31.12.2009		31.12.2010	
		Liczba osób	Liczba etatów	Liczba osób	Liczba etatów
	Starszy opiekun	2	1,5	1	0,5
	Terapeuta muzykoterapii	1	0,375	1	3,75
	Terapeuta	2	2	1	1
	Starszy instruktor terapii zajęciowej	1	0,25	1	0,25
	Konsultant psychologiczno – pedagogiczny **	-	0,25	-	0,25
	Instruktor terapii zajęciowej	4	3	4	3,5
	Robotnik gospodarczy	1	0,5	2	1
	Kierownik Dzienny Dom dla Osób Starszych – Urlop wychowawczy	1	-	1	-
	Terapeuta Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 2 Urlop wychowawczy	1	-	1	-
w tym:	OŚRODKI WSPARCIA				
	środowiskowe domy samopomocy ***	13	9	9	7,25
	Ośrodek wsparcia dla seniorów	6	3,125	6	3.375

* Osoba na stanowisku inspektora ds. kadrowo administracyjnych od lipca 2010 roku przebywała na urlopie macierzyńskim i w grudniu zakończyła rok urlopem wypoczynkowym. Na jej miejsce od listopada 2010 r. zatrudniono na zastępstwo pracownika na stanowisku podinspektora ds. kadrowo – administracyjnych. W związku ze zmianą tytułu nieobecności pracownika (z urlopu macierzyńskiego na urlop wypoczynkowy) w miesiącu grudniu nastąpiła konieczność wykazania dwóch czynnych etatów.

** Osoba na tym stanowisku jest również zatrudniona na stanowisku Instruktora terapii zajęciowej.

*** Na koniec roku 2010 w Środowiskowych Domach Samopomocy Ośrodek posiadał 1.75 wolnego etatu, w tym w ŚDS nr 1 – etat instruktora terapii zajęciowej i 0,25 etatu terapeuty, w ŚDS nr 2 – 0,5 etatu terapeuty. Braki kadrowe zostaną uzupełnione w roku 2011.

W Ośrodku Pomocy Społecznej według stanu na dzień 31.12.2010 r. zatrudnionych było 32 pracowników, na 26,875 etatu. W tym dwie osoby przebywały na urlopiach wychowawczych i jedna na urlopie macierzyńskim. W roku 2010 nastąpił wzrost zatrudnienia o stanowisko specjalisty pracy socjalnej ds. osób niepełnosprawnych, referenta ds. kancelaryjnych oraz robotnika gospodarczego. Zwiększenie zatrudnienia związane było ze zmianą siedziby Ośrodka i wynikającym z tego zwiększeniem zadań np. związanych z zarządzaniem budynkiem przy ul. Przyczółkowej oraz z koniecznością zapewnienia specjalistycznej pomocy na rzecz osób niepełnosprawnych.

V. STRUKTURA WYKSZTAŁCENIA:

Wykształcenie	Liczba osób
	31.12.2010 r.
Wyższe	22
Policealne	7
Średnie	1
Zasadnicze zawodowe	1
Podstawowe	1
W tym:	
Specjalizacja I stopnia w zawodzie pracownik socjalny	2
Specjalizacja II stopnia w zawodzie pracownik socjalny	0
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	5

W Ośrodku Pomocy Społecznej pracownicy z wyższym wykształceniem stanowią 75% ogółu zatrudnionych. Pracownicy Ośrodka stale podnoszą swoje kwalifikacje uczestnicząc w różnorodnych szkoleniach zawodowych i studiach podyplomowych. W roku 2010 osiemnastu pracowników Ośrodka wzięło udział w 14 szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe oraz dotyczących wiedzy na temat zmieniających się przepisów prawa. Ponadto pracownicy byli uczestnikami wielu konferencji i seminariów organizowanych na terenie Warszawy dotyczących ważnych problemów społecznych m.in. niepełnosprawności, przemocy w rodzinie, bezdomności. Jedna osoba ukończyła studia podyplomowe.

W roku 2010 pracownicy Ośrodka zostali przeszkoleni w zakresie zasad ewakuacji oraz ochrony przed zagrożeniami biologicznymi.

VI. PLAN I WYKONANIE BUDŻETU ZA 2010 ROK

Wydatki bieżące

W 2010 r. w budżecie na zadania realizowane przez Ośrodek zaplanowana została kwota **2.581.495,00 zł.**, z czego wydatkowano kwotę **2.533.021,74 zł.**

Poniżej przedstawiono dane dotyczące wydatków z podziałem na poszczególne rozdziały:

DZIAŁ	ROZDZIAŁ	NAZWA ROZDZIAŁU	PLAN	WYKONANIE	% WYKONANIA PLANU
851			985,00	982,55	99,80%
Ochrona Zdrowia					
	85195	Pozostała działalność	985,00	982,55	99,80%
852			2.442.172,00	2.401.045,30	98,30%
Pomoc społeczna					
	85203	Ośrodki wsparcia	767.771,00	764.530,62	99,60%
	85213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre świadczenia rodzinne	9.981,00	9.805,71	98,20%
	85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	196.871,00	190.835,20	96,90%
	85216	Zasiłki stałe	97.852,00	97.407,31	99,50%
	85219	Ośrodek Pomocy Społecznej	1.236.636,00	1.207.647,92	97,70%
	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	26.107,00	24.096,60	92,30%
	85278	Zasiłki celowe dla powodźian	73.254,00	73.253,99	100,00%
	85295	Pozostała działalność	33.700,00	33.467,95	99,30%
853			138.338,00	130.993,89	94,70%
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej					
	85395	Pozostała działalność	138.338,00	130.993,89	94,70%
OGÓŁEM			2.581.495,00	2.533.021,74	98,10%

WYDATKI BIEŻĄCE

Dział 851 – Ochrona zdrowia

Plan 985,00 zł Wykonanie 982,55 zł tj. 99,80 % planu

Rozdział 85195 – Pozostała działalność

Plan 985,00 zł wykonanie 982,55 zł, tj. 99,80 %

Na wynagrodzenia i pochodne wydatkowano 721,00 zł,

Na wydatki rzeczowe wydatkowano 261,55 zł.

Wydatki w tym rozdziale zaplanowano na pokrycie kosztów wydania decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryteria dochodowe, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej, zgodnie z art. 7 ust. 4 ustawy z 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Zadanie to realizowane jest jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

W roku 2010 wydano 18 decyzji, w tym: 2 decyzje – umorzenie postępowania, 1 decyzja – zmieniająca, 15 decyzji – potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w tym 7 decyzji z wywiadem środowiskowym przeprowadzonym przez pracowników socjalnych tut. Ośrodka.

Dział 852 – Pomoc społeczna

Plan 2.442.172,00 zł Wykonanie 2.401.045,30 zł tj. 98,30 % planu

Rozdział 85203 – Ośrodki wsparcia

Plan 767.771,0 zł wykonanie 764.530,62 zł, tj. 99,60 %

Na wydatki tego rozdziału złożyły się koszty funkcjonowania Ośrodków Wsparcia, finansowane ze środków własnych i ze środków budżetu państwa działające na terenie Dzielnicy Wilanów:

- Dzienny Dom dla Osób Starszych – zadania własne.
- Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi – zadania Wojewody,
- Środowiskowy Dom Samopomocy Dla Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie – zadania Wojewody,

ZADANIA WŁASNE

Dzienny Dom Dla Osób Starszych – Ośrodek Wsparcia dla Seniorów, Filia Nr 3,
ul. Lentza 35, 02-956 Warszawa

Rodzaj podopiecznych - osoby starsze. Głównym zadaniem placówki jest przeciwdziałanie osamotnieniu ludzi starszych.

Sposób opieki: zapewnienie wsparcia, uczestnictwo w terapii zajęciowej, w zajęciach kulturalno oświatowych: muzykoterapia, teatralne, plastyczne; zajęciach ruchowych, świetlicowych, ergoterapii, biblioterapii. Zapewniony jest 1 posiłek dziennie (obiad dostarczany przez firmę cateringową).

ZADANIA ZLECONE

Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 1 - Ośrodek Wsparcia dla Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie, Filia Nr 1, ul. Kubickiego Jakuba 17/13, 02-954 Warszawa.

Rodzaj podopiecznych – osoby niepełnosprawne intelektualnie.

Sposób opieki - zapewnienie dziennego 8- godzinnego pobytu w placówce. Odbywały się zajęcia terapeutyczne, rewalidacyjne, muzykoterapia, wyjścia do instytucji kultury, oraz zapewniony był obiad w pobliskiej szkole, opłacany przez uczestników.

Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 2 – Ośrodek Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi, Filia Nr 2, ul. Przechyłkowa 27A, 02-968 Warszawa.

Rodzaj podopiecznych – osoby niepełnosprawne z zaburzeniami psychicznymi,

Sposób opieki - zapewnienie dziennego 8- godzinnego pobytu w placówce oraz wsparcie specjalistyczne i zajęcia terapeutyczne.

W placówkach zatrudnionych było 15 osób na 11 i $\frac{5}{8}$ etatu.

W okresie sprawozdawczym poniesiono wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń pracowników w kwocie **520.685,50** zł. oraz na wydatki rzeczowe w kwocie **243.845,12** zł, z czego finansowano: zakup materiałów i wyposażenia (meble, materiały do terapii zajęciowej, artykuły gospodarstwa domowego, środki czystości), wpłaty na zakup energii elektrycznej, ciepłej, gazu oraz wody, PFRON, zakup środków żywności (catering - obiady), napoje, słodczyce, czynsz za wynajem, odpis na ZFŚS, szkolenia pracowników, ubezpieczenie pomieszczeń i sprzętu, ryczałt za używanie samochodu prywatnego do celów służbowych, opłaty za rozmowy telefoniczne, opłaty za Internet.

Rozdział 85213 – Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre świadczenia rodzinne

Plan 9.981,00 zł **wykonanie** 9.805,71 zł, tj. 98,20 %

Z planowanych środków w tym rozdziale, w okresie sprawozdawczym wydatkowano 8.766,75 zł na opłacenie składek za ubezpieczenia zdrowotne za 24 osoby pobierające świadczenia z Ośrodka Pomocy Społecznej oraz opłacono składkę zdrowotną za 4 osoby w kwocie 1.038,96 zł biorące udział w projekcie współfinansowanym ze środków EFS – „Aktywizacja zawodowa i rozwój kompetencji społecznych osób pozostających bez pracy w Dzielnicy Wilanów m.st. Warszawy”.

Rozdział 85214 – Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe

Plan 196.871,00 zł **wykonanie** 190.835,20 zł, tj. 96,90 %

W ramach tego zadania wydatkowano kwotę 190.835,20 zł na:

1. Zasiłki celowe - 183.431,00 zł., w tym:
 - zasiłki celowe na kwotę 123.863,00 zł, 559 świadczeń dla 335 osób, średnia wartość

- świadczenia – 221,58 zł.
- zasiłki celowe dla 8 osób biorących udział w projekcie współfinansowanym ze środków EFS – „Aktywizacja zawodowa i rozwój kompetencji społecznych osób pozostających bez pracy w Dzielnicy Wilanów m.st. Warszawy” na łączną kwotę 15.056,00 zł., liczba świadczeń – 69, średnia wartość zasiłku celowego wyniosła 218,20 zł.
 - w ramach realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wydatkowano kwotę 44.512,00 zł. na szkolne obiady dla 32 dzieci i zasiłki celowe na zakup żywności dla 48 osób.
2. Zasiłki okresowe - 5.440,00 zł – ilość świadczeń - 25 dla 10 osób
3. Sprawienie pogrzebu - 1.964,20 zł – ilość świadczeń – 1.

Rozdział 85216 – Zasiłki stałe

Plan 97.852,00 zł **wykonanie** 97.407,31 zł, tj. 99,50 %

Zadanie finansowane jest z dotacji z budżetu państwa oraz ze środków własnych m.st. Warszawy na realizację zadań własnych gminy.

W ramach tego zadania wypłacono 264 zasiłki stałe dla 24 świadczeniobiorców na kwotę 97.407,31 zł.

Rozdział 85219 – Ośrodki pomocy społecznej

Plan 1.236.636,00 zł **wykonanie** 1.207.647,92 zł, tj. 97,70 %

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Wilanów, realizujący zadanie z zakresu pomocy społecznej (dla 791 podopiecznych) w roku 2010 na działalność bieżącą wydatkował kwotę **1.207.647,92 zł** w tym na:

- wynagrodzenia wraz z pochodnymi kwotę **924.526,99 zł** (dla pracowników zatrudnionych na 14,36 etatach średniorocznie; umowy zlecenia dla osoby sprzątającej i umów o dzieło na prace porządkowe, tj. usuwanie i odśnieżanie części terenu przylegającego do budynku przy ul. Przyczółkowej 27A oraz na terenie parkingu przy Ośrodku Pomocy Społecznej Dzielnicy Wilanów m.st. Warszawy, ul. Przyczółkowa 27A).

- wydatki rzeczowe - kwota **283.120,93 zł**

w tym m.in. na:

- zakup materiałów i wyposażenia (materiały biurowe, środki czystości, wydawnictwa, sprzęt biurowy),
- wpłaty na PFRON,
- zakup energii (energia elektryczna, ciepła, gaz oraz woda),
- zakup usług remontowych (konserwacja urządzeń w OPS),
- zakup usług zdrowotnych,
- zakup usług pozostałych (opłaty pocztowe, RTV, nadzór nad oprogramowaniem komputerowym, monitoring, BHP, wywóz śmieci, archiwizacja dokumentów),
- opłaty za telefony stacjonarne i Internet,
- opłaty czynszowe,
- ryczałt za używanie samochodu prywatnego do celów służbowych,
- ubezpieczenie pomieszczeń i sprzętu,
- odpisy na ZFŚS,

- podatek od nieruchomości,
- szkolenia pracowników,
- akcesoria komputerowe, licencje na programy komputerowe,
- papier do ksero i do drukarek.

Rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Plan 26.107,00 zł **wykonanie** 24.096,60 zł, tj. 92,30 %

Z usług opiekuńczych finansowanych ze środków budżetu miasta jako zadanie własne skorzystało ogółem 18 osób na kwotę 24.096,60 zł, w tym z:

usług pielęgnacyjnych – 8 osób

usług gospodarczych – 15 osób

ilość wypracowanych godzin usługi – 2.701.

Rozdział 85278 – Zasiłki celowe dla powodzian

Plan 73.254,00 zł **wykonanie** 73.253,99 zł, tj. 100,00 %

Wyplata zasiłków celowych dla osób lub rodzin poszkodowanych w wyniku powodzi w miesiącu maju i czerwcu 2010 roku, zgodnie z decyzją Wojewody Mazowieckiego. Środki na ten cel pochodzą z dotacji celowej otrzymanej z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie/związkom gmin ustawami.

Wyplacono 9 zasiłków dla 8 świadczeniobiorców na łączną kwotę 73.253,99 zł., średnia wartość zasiłku – 8.139,33 zł.

Rozdział 85295 – Pozostała działalność

Plan 33.700,00 zł **wykonanie** 33.467,95 zł, tj. 99,30 %

w tym:

1. Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”:

Plan 8.700,00 zł **wykonanie** 8.467,95 zł, tj. 97,30 %

Zadanie finansowane jest dotacją celową z budżetu państwa na realizację zadań własnych.

W ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w okresie sprawozdawczym wydatkowano kwotę 8.467,95 zł na pomoc w formie posiłku dla 22 dzieci.

Wymogiem formalnym było uzyskiwanie przez rodzinę dochodu nieprzekraczającego 150% kryterium dochodowego zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej.

2. Zasiłki celowe dla rodzin rolniczych poszkodowanych w wyniku powodzi, huraganu, obsunięcia ziemi.

Plan 25.000,00 zł **wykonanie** 25.000 zł, tj. 100,00 %

Środki na ten cel pochodzą z dotacji celowej otrzymanej z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie/związkom gmin ustawami.

Wyplacono 17 zasiłków dla 17 świadczeniobiorców na łączną kwotę 25.000,00 zł., średnia wartość zasiłku – 1.470,59 zł.

Dział 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej

Plan 138.338,00 zł Wykonanie 130.993,89 zł tj. 94,70 % planu

Rozdział 85395 – Pozostała działalność

Plan 138.338,00 zł wykonanie 130.993,89 zł tj. 94,70 %

Na wynagrodzenia i pochodne wydatkowano 78.828,56 zł.

Na wydatki rzeczowe wydatkowano 52.165,33 zł.

Realizacja projektu współfinansowanego ze środków EFS „Aktywizacja zawodowa i rozwój kompetencji społecznych osób pozostających bez pracy w Dzielnicy Wilanów”.

RACHUNEK DOCHODÓW WŁASNYCH

Na podstawie Uchwały Nr LXXVII/2375/2006 Rady miasta stołecznego Warszawy z dnia 22 czerwca 2006 roku w sprawie utworzenia rachunków dochodów własnych jednostek budżetowych m. st. Warszawy; Uchwały Nr LXIX/2173/2009 Rady m.st. Warszawy z dnia 17.12.2009 r. w sprawie budżetu miasta stołecznego Warszawy na 2010 r. oraz Uchwały Nr LXXX/2473/2010 Rady m.st. Warszawy z dnia 24.06.2010 r. w sprawie zmian w budżecie miasta stołecznego Warszawy na 2010 rok utworzono rachunek dochodów własnych Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Wilanów m.st. Warszawy.

Analiza przychodów i wydatków rachunku dochodów własnych Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Wilanów m. st. Warszawy za 2010 rok

Dział 852, rozdz.85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej

Przychody

Plan	20.500,00 zł	Wykonanie	21.217,68 zł	tj. 103,50%
------	--------------	-----------	--------------	--------------------

Wydatki

Plan	20.500,00 zł	Wykonanie	12.078,88 zł	tj. 58,90%
------	--------------	-----------	--------------	-------------------

Stan środków pieniężnych na 31.12.2010 r. 9.138,80 zł

Przychody własne w okresie styczeń – grudzień 2010 r. wykonano w 103,50%.

Wyniosły one ogółem 21.217,68 zł i kształtowały się następująco:

§ 0830 – wpływy z odpłatności za pobyt w Dziennym Domu dla Osób Starszych w Warszawie, ul. Lentza 35	21.029,13 zł
§ 0920 – odsetki bankowe	188,55 zł

Wydatki wykonano w 58,90% w stosunku do założonego planu.
Wyniosły one ogółem 12.078.88 zł i kształtowały się następująco:

§ 4110 – składki na ubezpieczenia społeczne	362,40 zł
§ 4120 – składki na Fundusz Pracy	58,80 zł
§ 4170 – wynagrodzenia bezosobowe	5.353,00 zł
§ 4220 – zakup środków żywności	3.077,68 zł
§ 4300 – zakup usług pozostałych	3.227,00 zł

Środki wydatkowano na opłacenie wynagrodzeń i pochodnych wynikających z umów zleceń zawartych z wykonawcami, realizatorami programów na rzecz podopiecznych w ośrodkach wsparcia koordynowanych przez OPS.

Z powyższych środków zrealizowano program terapii wspierającej z uczestnikami Środowiskowego Domu Samopomocy Nr 1 - Ośrodka Wsparcia dla Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie przy ul. Kubickiego 17 lok. 13 oraz zatrudniono opiekuna do wykonywania czynności muzyczno-terapeutycznych dla osób niepełnosprawnych w Środowiskowym Domu Samopomocy Nr 2 - Ośrodku Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi przy ul. Przychyłkowej 27A. Ponadto sfinansowano poczęstunek dla podopiecznych i klientów Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Wilanów na uroczystości z okazji Świąt Wielkanocnych oraz uroczystości Wigilijnej.

VII. ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ

STRUKTURA RODZIN KORZYSTAJĄCYCH ZE ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ.

W roku 2010 ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało **399** rodzin (**791** osób w rodzinach). **279** rodzin (563 osoby w rodzinach) otrzymało pomoc wyłącznie w formie pracy socjalnej (w tym prawo do pobytu w ośrodkach wsparcia). W roku 2010 świadczenia na podstawie decyzji administracyjnej przyznano 154 osobom w 120 rodzinach. (w roku 2009 były to 124 osoby w 100 rodzinach). Łącznie w rodzinach tych z pomocy skorzystało 228 osób.

W roku 2010 nastąpił wzrost liczby osób i rodzin korzystających z pomocy Ośrodka w formie świadczeń (pomoc finansowa, rzeczowa, usługowa). W stosunku do roku 2009 nastąpił wzrost o 24%.

Nadal wśród klientów Ośrodka dominują osoby mające trudności z funkcjonowaniem społecznym, problemy rodzinne, zdrowotne. Wiele rodzin szuka w Ośrodku informacji na temat możliwości skorzystania ze swoich uprawnień (osoby niepełnosprawne), możliwości formalnych rozwiązania swoich problemów (sprawy mieszkaniowe, przemoc w rodzinie), szukają wsparcia i zrozumienia. Każda osoba zgłaszająca się do Ośrodka jest kierowana do pracownika socjalnego, który w sposób profesjonalny i zgodnie z etyką zawodową stara się pomóc w rozwiązaniu zgłaszanych problemów.

Pomoc społeczna jest instytucją, której działalność jest skierowana do jednostek i rodzin, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej i nie są w stanie samodzielnie pokonać powstałych trudności. Praca socjalna jest działalnością zawodową opartą na relacji pracownika socjalnego z drugim człowiekiem. To klient i jego problem warunkują powstanie relacji pomocy oraz podjęcie działań naprawczych. Klienci trafiają do pracownika socjalnego w bardzo różny sposób i kierują nimi różne motywacje. Osoby, które same odczuwając swoją sytuację, jako trudną - taką, z którą nie mogą sobie samodzielnie poradzić, poszukują pomocy w wyspecjalizowanych placówkach. Klienci ci zwykle sami dowiadują się o możliwościach instytucji lub uzyskują informacje od innych osób, takich jak np. lekarze, nauczyciele, sąsiedzi itp. Poszukując możliwości wyjścia z trudnej sytuacji są oni otwarci na współpracę z pracownikiem socjalnym. Mają duże oczekiwania wobec niego i instytucji pomocy, jednak równocześnie mają świadomość konieczności własnego udziału w procesie zmiany swojej sytuacji. Inną grupę stanowią klienci, którzy od instytucji pomocy społecznej oczekują naprawienia ich sytuacji życiowej, traktując oferowane świadczenia, jako im należne i reprezentują postawę roszczeniową wobec pracownika socjalnego. Nie chcą współpracować z pracownikiem socjalnym, oczekują pomocy i rozwiązywania ich problemów bez ich udziału. Wielu klientów pomocy społecznej nie wykazuje zainteresowania i motywacji do zmiany swojej sytuacji. Część z nich nie ma odpowiednich umiejętności do zajęcia się swoimi sprawami. Rodziny nie radzą sobie finansowo i są bezradne w sprawach gospodarstwa domowego i organizacji dnia codziennego. Dziedziczna staje się bieda i bierna postawa wobec pracy i nauki. Sposobem na życie jest umiejętne pozyskiwanie różnorodnych świadczeń. Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej starają się zmieniać te postawy i wskazywać klientom konieczność przejęcia przez nich odpowiedzialności życie swoje i swojej rodziny.

Typy rodzin objętych pomocą na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Wyszczególnienie	2010	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem	399	791
O liczbie osób 1	198	198
2	97	194
3	51	153
4	34	136
5	11	55
6 i więcej	8	55
Rodziny z dziećmi ogółem	77	302
O liczbie dzieci 1	34	95
2	27	103
3	7	48
4	6	36
5	3	20
6	0	0
7 i więcej	0	0
Rodziny niepełne ogółem	22	57
O liczbie dzieci 1	15	30
2	5	15
3	1	5
4 i więcej	1	7
Rodziny emerytów i rencistów ogółem	132	222
O liczbie osób 1	69	69
2	40	80
3	20	60
4 i więcej	3	13

W roku 2010 z różnych form pomocy (w tym z pomocy w formie pracy socjalnej) skorzystało **399** rodzin. Wśród naszych klientów prawie 50% stanowiły osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwo domowe. 19% to rodziny z dziećmi. Wśród ogółu rodzin z dziećmi rodziny niepełne stanowiły 28,77%. Rodziny emerytów i rencistów stanowiły 33 % ogółu klientów OPS. W większości były to osoby prowadzące samodzielne gospodarstwa domowe – 52.27%.

POWODY UDZIELANIA ŚWIADCZEŃ

Powody korzystania ze świadczeń pomocy społecznej

Powód trudnej sytuacji życiowej	2009		2010	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	39	75	51	94
Sieroctwo	0	0	0	0
Bezdomność	19	23	17	20
Potrzeba ochrony macierzyństwa	7	34	5	30
w tym: Wielodzietność	4	24	4	25
Bezrobocie	18	33	31	62
Niepełnosprawność	64	88	59	97
Długotrwała lub ciężka choroba	70	94	81	118
Bezradność w sprawach opieki – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	81	173	95	183
W tym: rodziny niepełne	16	37	12	33
Rodziny wielodzietne	2	16	9	52
Przemoc w rodzinie	10	25	4	13
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0
Alkoholizm	12	24	14	25
Narkomania	1	1	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	0	0	2	6
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo - wychowawcze	2	2	0	0
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0	0	0
Zdarzenie losowe	1	7	3	4
Sytuacja kryzysowa	1	4	1	1
Klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0

Wytłuszczono kategorie, w których nastąpił wzrost w odniesieniu do roku 2009.

Ustawa o pomocy społecznej w art. 7 wymienia podstawowe powody uprawniające do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Na pierwszym miejscu znajduje się **ubóstwo**. Rodzina jest uznawana, jako ubogą w sytuacji, gdy jej dochód znajduje się poniżej progu dochodowego wyznaczanego przez tzw. kryterium dochodowe. Kryterium dochodowe określa art. 8 ustawy o pomocy społecznej, który wskazuje, komu przysługuje prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Kryterium dochodowe dla osób samotnie gospodarujących wynosi 477 zł oraz 351 zł na każdą osobę w rodzinie. Pomocą w formie świadczeń z pomocy społecznej w roku 2010 zostało objętych 51 rodzin (94 osoby), gdzie występował problem ubóstwa. Rodziny takie zostały objęte pomocą w formie poradnictwa, pracy socjalnej oraz zasiłków na żywność, opłacenie świadczeń mieszkaniowych, leki, opał, odzież i obuwie. W porównaniu z rokiem 2009 nastąpił wzrost liczby rodzin posiadających dochód poniżej kryterium dochodowego o 30% (12 rodzin). Wśród osób ubogich 24 pobierały zasiłki stałe.

Dominującą dysfunkcją, która występowała w rodzinach naszych klientów to **bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego**. W tej kategorii mieściły się rodziny z dziećmi oraz rodziny, gdzie z powodu niezaradności, wieku lub stanu zdrowia ich członkowie nie radzili sobie z prowadzeniem gospodarstwa domowego. Takich rodzin w roku 2010 było 95. W stosunku do roku 2009 nastąpił wzrost o 17%. Rodziny te skorzystały z pomocy w formie pracy socjalnej, pomocy finansowej i usługowej oraz pobytu w ośrodkach wsparcia.

Następnym powodem korzystania ze świadczeń pomocy była **długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność**. Jest to nadal bardzo liczna grupa rodzin, do których kierowana jest pomoc - 140. Rodziny, gdzie występuje ta dysfunkcja to przeważnie rodziny emerytów i rencistów. Korzystały one z poradnictwa specjalistycznego, pracy socjalnej, pomocy finansowej, usługowej i pobytu w naszych placówkach.

Wśród klientów OPS znajdują się osoby **bezdome**. W roku 2010 z pomocy Ośrodka skorzystało 17 rodzin (20 osób), w których występował problem bezdomności. Osoby bezdome to przeważnie osoby samotne.

Wśród rodzin korzystających ze świadczeń pomocy 4 rodziny doświadczały **przemocy w rodzinie**. Rodziny te były objęte pomocą specjalisty pracy socjalnej ds. rodziny i psychologa. Współpracowano m.in. z policją i Dzielnicowym Zespołem Realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Pracownicy socjalni współpracowali też z osobami mającymi **problem alkoholowy**. Problem ten występował w 14 rodzinach, gdzie przebywało 25 osób. Osoby takie korzystały z pomocy w formie pracy socjalnej, poradnictwa specjalistycznego, były kierowane do poradni odwykowych. W sytuacji braku współpracy pracownicy socjalni zawiadamiali Dzielnicowy Zespół Realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Istotnym problemem, mającym bardzo niekorzystny wpływ na życie rodziny jest **bezrobocie**. W roku 2010 z pomocy finansowej skorzystało 31 rodzin (62 osoby w rodzinach), gdzie występował problem bezrobocia. W stosunku do roku 2009 nastąpił wzrost o 13 rodzin. Klienci bezrobotni byli kierowani do Urzędu Pracy, motywowani do aktywnego poszukiwania pracy. Praca socjalna polegała na przekonaniu osoby bezrobotnej do udziału w bezpłatnych szkoleniach oferowanych przez Urząd Pracy i organizacje pozarządowe. Aby efektywnie pomóc tej grupie klientów w roku 2010 Ośrodek uzyskał środki z europejskiego funduszu społecznego na realizację projektu systemowego w ramach POKL 7.1.1. „Promocja integracji społecznej”. W projekcie „Aktywizacja społeczna i rozwój kompetencji społecznych osób pozostających bez pracy w Dzielnicy Wilanów” wzięło udział 10 osób.

RODZAJE POMOCY MATERIALNEJ

Zasiłki celowe

Zgodnie z art. 39 ustawy o pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby życiowej osobie lub rodzinie może być przyznany zasiłek celowy. Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na zakup żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów lub napraw. W roku 2010 pomoc w formie zasiłku celowego otrzymały 103 rodziny. Z pomocy tej skorzystało łącznie 205 osób, członków rodzin. Wśród tych rodzin 44% posiadało dochód poniżej kryterium dochodowego.

Zasiłki celowe w 2010 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób którym przyznano świadczenie		Liczba świadczeń		Kwota świadczeń (w tym zadania własne + wkład własny do projektu EFS)		Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Zasiłki celowe ogółem	82	103	582	758	143 790	173 377	82	103	155	205
W tym zasiłki celowe specjalne	47	57	250	307	59 700	66 044	47	57	98	122

W roku 2010 nastąpił wzrost liczby osób korzystających z pomocy finansowej w formie zasiłków celowych. Wzrosła liczba osób korzystających z pomocy finansowej a posiadających dochód przekraczający kryterium dochodowe. Z uwagi na wzrost cen podstawowych artykułów osoby mające niskie dochody miały mniejsze możliwości zaspokojenia swoich podstawowych potrzeb ze środków własnych.

Cel na jaki została przyznana pomoc w formie zasiłku celowego i celowego specjalnego

<i>Cel na jaki pomoc została przyznana</i>	<i>kwota świadczeń w zł.</i>	<i>liczba świadczeń</i>	<i>liczba świadczeniobiorców</i>	<i>Średnia wartość zasiłku w zł.</i>	
Zakup żywności	32.387	127	48	255,01	
Zaspokojenie niezbędnych potrzeb	4.258	20	14	125,23	
Koszty leczenia	6.894	34	12	202,76	
Zakup odzieży	13.370	95	52	140,73	
Wydatki związane z utrzymaniem mieszkania	Zakup opału	33.640	50	34	672,80
	czynsz	986	2	1	493
	Energia elektryczna i gaz	19.444	73	26	266,36
Artykuły szkolne	5.432	28	10	194	

Kolonie letnie dla dzieci	6.340	9	5	704,44
Zakup sprzętu gospodarstwa domowego i pościeli	3.220	22	15	146,36
Inne m.in. zakup obuwia	7.660	79	48	96,96
Remont mieszkania	8.349	9	9	927
Inne (środki czystości, paczki świąteczne, bilet kredytowany, okulary, bilet kolejowy Wyposażenie mieszkania)	14 270	137	79	104,16

Sprawienie pogrzebu – w roku 2010 opłacono 1 pogrzeb na kwotę 1964 zł.

Zasiłki stałe i składki na ubezpieczenie społeczne

Zgodnie z art. 37 zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub osobie w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu u wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej(477 zł.) lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (351 zł.). Jest to świadczenie obligatoryjne.

Zasiłki stałe w roku 2008

<i>Rodzaj świadczenia</i>	<i>kwota świadczeń w zł.</i>	<i>liczba świadczeń</i>	<i>liczba świadczeniobiorców</i>	<i>Średnia wartość zasiłku w zł.</i>
Zasiłek stały	97. 852	264	24	370,65
Składka na ubezpieczenie społeczne	8.766,75	264	24	33,20

W roku 2010 z pomocy w formie zasiłku stałego skorzystały 24 osoby. Osobom tym przyznano składkę na ubezpieczenie zdrowotne. Składka na ubezpieczenie zdrowotne jest opłacana za osoby, które nie mają ubezpieczenia zdrowotnego z innych tytułów.

Zasiłki okresowe

Zgodnie z art. 37 ustawy o pomocy społecznej zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

W roku 2010 przyznano zasiłki okresowe 10 osobom (25 świadczeń) na kwotę 5440 zł. Średnia wartość zasiłku okresowego wyniosła – 217, 60 zł. Z tego środki własne 2.720 zł i dotacja wojewody 2.720 zł. (50%)

Przyczyny przyznania zasiłku okresowego w 2010 r.:

Przyczyny przyznania zasiłku okresowego	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Bezrobocie	3	3	11
Długotrwała choroba	6	6	6
Możliwość otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.	1	1	1

Pomoc dla osób i rodzin, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej.

W maju 2010 roku w wyniku przechodzenia fali powodziowej na Wiśle nastąpiło podniesienie stanu wód gruntowych na terenie Dzielnicy Wilanów, szczególnie w rejonie Wału Zawadowskiego. Z powodu zalania posesji wodami gruntowymi straty w gospodarstwach domowych poniosło 8 rodzin. Otrzymały one pomoc finansową przyznawaną na zasadach określonych w wytycznych wojewody mazowieckiego. Z pomocy w formie zasiłku celowego w wysokości do 6 tys. zł skorzystało 6 rodzin (13 osób w rodzinach) na łączną kwotę 31.679,99 zł. Zasiłki celowe na remont w wysokości do 20 tys. zł otrzymały 3 rodziny (11 osób w rodzinach) na łączną kwotę 41.574,00 zł.

Złożono trzy wnioski na przyznanie pomocy na remont i odbudowę do kwoty 100.000 zł. Po szczegółowym rozpoznaniu sytuacji wnioskodawców nie znaleziono zasadności wypłaty świadczeń z tytułu klęski żywiołowej i wydano trzy decyzje odmawiające przyznania świadczenia.

Ośrodek realizował również pomoc finansową dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź, obsunięcie ziemi lub huragan.

Wypłacono ogółem **17** zasiłków celowych na łączną kwotę **25.000,00 zł.**, w tym:

- Zasiłki celowe dla gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 5 ha w wys. 2.000,00 zł., liczba rodzin **8**, łączna wysokość świadczeń **16.000,00 zł.** (w rodzinach tych nie zostały zawarte umowy ubezpieczeniowe)
- Zasiłki celowe dla gospodarstw rolnych o powierzchni do 5 ha w wys. 1.000,00 zł., liczba rodzin 9, łączna wysokość świadczeń **9.000,00 zł.** (w rodzinach tych również nie zostały zawarte umowy ubezpieczeniowe)

Udzielanie pomocy osobom i rodzinom poszkodowanym w wyniku powodzi było zadaniem bardzo trudnym, przysparzającym wiele problemów w trakcie realizacji. Powodem były niejednoznaczne przepisy i ich interpretacja, jak również silne emocje, jakie towarzyszyły osobom, które doznały strat w wyniku klęski żywiołowej.

Obiady szkolne

W roku 2010 z pomocy w formie opłacania obiadów szkolnych skorzystało **32** dzieci, z czego **21** w szkołach podstawowych, **8** w gimnazjach, **2** w szkole średniej, **1** w przedszkolu.

Pomoc w formie obiadów szkolnych dla dzieci uczących się była finansowana z dwóch źródeł.

1. W ramach zadań własnych wydatkowano kwotę **12.245,00 zł** dla **10** dzieci.
2. W ramach realizacji rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (zadanie finansowane jest dotacją celową z budżetu państwa na realizację zadań własnych) wydatkowano kwotę **8.348,00 zł**. Programem objęto 22 dzieci (do skorzystania z tej formy pomocy uprawnione są dzieci z rodzin, gdzie dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej). Średnia wartość posiłku wynosiła 5 zł.

Łączny koszt pomocy w formie opłacania obiadów w szkołach wyniósł **20.593,00 zł**.

Wypoczynek letni

W 2010 roku Ośrodek nie dokonał zakupu usługi w formie zorganizowanych kolonii letnich dla dzieci i młodzieży. Przyczyna był brak zainteresowania ze strony rodziców wysyłaniem dzieci na zaproponowany przez OPS wypoczynek, jak również mała liczba dzieci i zróżnicowanie wiekowe. Rodzice zapewniali dzieciom wypoczynek we własnym zakresie.

Z uwagi na trudną sytuację materialną rodzin z dziećmi na zapewnienie letniego wypoczynku dzieciom udzielono pomocy finansowej w formie zasiłków celowych. Z tej formy pomocy skorzystało **5** rodzin (w tym **9** dzieci), które otrzymały pomoc z przeznaczeniem na częściowe lub całkowite pokrycie kosztów wyjazdu dzieci na kolonie lub obozy,

Łączna kwota przeznaczona na ten cel przez Ośrodek wyniosła **6.340,00 zł**.

Wyposażenie szkolne

W 2010 roku Ośrodek wydatkował kwotę **5.432,00 zł**. z przeznaczeniem na wyposażenie szkolne dla **23** dzieci. Średnia wartość zasiłku **194,00 zł**.

Paczki żywnościowo – świąteczne

W 2010 roku Ośrodek przygotował **88** paczek dla **65** rodzin na kwotę **7.647,20 zł**. Paczki zawierały artykuły spożywcze. Wartość jednej paczki wyniosła: **86,90 zł**.

Wydane decyzje administracyjne

W 2010 roku wydano **1070** decyzji z czego:

- Pobyt w ŚDS ul. Przyczółkowa 27 A – 51 decyzji
- Pobyt w ŚDS ul. Kubickiego 17 m 13 – 43 decyzje
- Pobyt DD dla seniorów, ul. Lentza 35 – 26 decyzji
- Obiady szkolne – 79 decyzji
- Usługi opiekuńcze – 32 decyzje
- Zasiłki okresowe – 12 decyzji
- Zasiłki stałe – 13 decyzji
- Zasiłki celowe i celowe specjalne – 784 decyzji
- Zasiłki celowe zwrotne – 10 decyzji
- Decyzje odmowne – 5 decyzji
- Decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej – 15 decyzji

Formy pomocy realizowane przez Ośrodek na rzecz osób i rodzin wg. dysfunkcji.

Wiek, niepełnosprawność i długotrwała choroba

W 2010 r. pomocą finansową objęto **59** środowisk niepełnosprawnych oraz **81** środowisk, w których występowała długotrwała choroba. Osoby niepełnosprawne i ich rodziny, które w 2010 r. zgłosiły się do Ośrodka otrzymały pomoc w postaci finansowej i pracy socjalnej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

Osoby niepełnosprawne o umiarkowanym i znacznym stopniu niepełnosprawności, które były bez dochodu lub posiadały dochód poniżej kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej oraz osoby niezdolne do pracy z powodu wieku, otrzymały pomoc w formie zasiłku stałego. W 2010 r. pomoc w formie zasiłku stałego pobierały 24 osoby uprawnione, w tym **21** to osoby samotne, a **3** osoby prowadziły wspólne gospodarstwa domowe z rodzinami.

Istotnym wsparciem dla osób o złym stanie zdrowia była pomoc finansowa udzielana na zakup leków lub zakup sprzętu ortopedycznego. Tą formą pomocy objętych zostało **12** osób. Osoby w podeszłym wieku, starsze, niepełnosprawne korzystały z pomocy w formie usług opiekuńczych wykonywanych przez opiekunki w miejscu zamieszkania. Pomocą tą objęto **18** osób.

W sytuacji osób, które z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności nie mogły samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, gdzie nie było możliwe zapewnienie niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych Ośrodek podejmował działania w celu zapewnienia miejsca w domach pomocy społecznej. Pracownicy socjalni sporządzili w tej sprawie łącznie **14** wywiadów środowiskowych i skompletowali niezbędną dokumentację dla **9** osób, która została przekazana do Warszawskiego Centrum Pomocy rodzinie w celu wydania decyzji o uzyskaniu miejsca w DPS. Klienci oczekujący na DPS otrzymali 1 decyzje odmowną, 8 osób dostało pozytywne decyzje o pobycie w placówkach. Z tego 5 osób zrezygnowało z pobytu w DPS. Osoby te nadal przebywają na terenie naszej dzielnicy i korzystają z pomocy OPS, m.in. w formie pobytu w ŚDS i usług opiekuńczych. W przypadku dwóch osób opiekę przejęła rodzina.

Pracownicy socjalni wspierali także środowiska osób niepełnosprawnych poprzez stałą współpracę ze Środowiskowym Domem Samopomocy dla Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie przy ul. Kubickiego oraz Środowiskowym Domem Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi przy ul. Przyczółkowej. Dla użytkowników ŚDS sporządzane były wywiady środowiskowe. *Działalność Środowiskowych Domów Samopomocy została omówiona w odrębnym rozdziale.*

Seniorzy należą do jednej z grup szczególnie narażonych na wykluczenie społeczne. Z uwagi na niskie świadczenia emerytalno- rentowe i problemy zdrowotne wymagają wsparcia w formie pomocy finansowej (szczególnie na zakup leków) oraz pomocy usługowej. Obecna sytuacja ludzi starszych jest złożona i zależna od takich czynników jak: pogorszenie stanu zdrowia, konieczność opieki zdrowotnej, zanik więzi rodzinnych, niekorzystne warunki życia, pogorszenie się sytuacji materialnej. Powyższe czynniki mają wpływ na brak aktywności społecznej, osamotnienie oraz izolację i nieporadność życiową. W roku 2010 świadczeniobiorcami Ośrodka były **204** osoby po 60 – tym roku życia. W tym 120 to kobiety.

Pomoc rodzinom z dziećmi

Rodziny z dziećmi (głównie rodziny niewydolne wychowawczo, doświadczające przemocy, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz rodziny zastępcze) były objęte szczególną troską i zainteresowaniem pracowników socjalnych,

a także specjalistów pracujących w naszym Ośrodku. W ramach systematycznej pracy z tymi rodzinami podejmowane były systematyczne działania mające na celu poprawę funkcjonowania tych rodzin, a przede wszystkim zabezpieczenie potrzeb dzieci. Praca z rodzinami, w których występowały problemy wychowawcze była szczególnie trudna, gdyż w rodzinach tych występowało wiele złożonych dysfunkcji, które nawzajem się na siebie nakładały. W większości wspólne działania pracowników Ośrodka, wsparte przez działania kuratorów sądowych, pedagogów szkolnych, policji pozwoliły na zapewnienie poprawnych warunków rozwoju dzieci, członków tych rodzin. W roku 2010 ośrodek objął pomocą 77 rodzin z dziećmi. W tym 9 rodzin wielodzietnych. Rodziny z dziećmi otrzymały pomoc w formie pracy socjalnej, poradnictwa psychologicznego, pomocy finansowej w tym: na zakup żywności, odzieży, obuwia, artykułów szkolnych, wyjazdów letnich.

(Dokładny opis działań podejmowanych na rzecz rodzin stanowi sprawozdanie specjalisty pracy socjalnej ds. rodziny oraz konsultanta psychologa).

Bezdomność

W 2010 r. na terenie Dzielnicy Wilanów przebywało **17** osób bezdomnych (teren ogródków działkowych przy ul. Łucnicznej i Augustówki, działki przy ul. Klimczaka i Orszady, pustostany przy ul. Przyczółkowej i Husarii). Warunki mieszkaniowe osób bezdomnych były trudne (brak bieżącej wody, kanalizacji, elektryczności, domki ogrzewane były piecykami na węgiel tzw. kozy, kuchnią węglową lub piecykiem na naftę opałową).

Praca z osobami bezdomnymi w zakresie poprawy ich sytuacji życiowej była bardzo trudna. Osoby te niechętnie współpracowały z pracownikiem socjalnym. Osoby bezdomne wykazywały bierną postawę oraz niechęć do zmiany istniejącej sytuacji, bardzo często odrzucały pomoc w postaci skierowania do placówek takich jak noclegownia czy schronisko bagatelizując jednocześnie swoją sytuację bytową. W okresie jesienno-zimowym pracownicy socjalni wspólnie z funkcjonariuszami Straży Miejskiej prowadzili działania prewencyjne w stosunku do osób bezdomnych nakłaniając do korzystania ze schronisk i noclegowni oraz informując o możliwości korzystania z gorącego posiłku, żywności i odzieży.

U osób bezdomnych bardzo często można było zauważyć brak poczucia odpowiedzialności za siebie i za innych, brak obowiązkowości, wzmocniony zagubieniem życiowym, brak jakichkolwiek umiejętności zawodowych (nawet, gdy je kiedyś posiadali to najczęściej je utracili) i uzależnienie od alkoholu. Najczęstszymi przyczynami marginalizacji tej grupy społecznej były niepowodzenia zawodowe wiążące się z utratą pracy, choroby, a także przeszłość kryminalna wiążąca się z brakiem akceptacji przez rodzinę. Do innych przyczyn bezdomności klientów Ośrodka należały także rozwody i związane z tym eksmisje lub wymeldowanie przez współmałżonka. Osoby bezdomne często nie posiadały dowodu osobistego, miejsca zameldowania, pracy. Pracownicy Ośrodka w ramach pracy socjalnej starali się zminimalizować skutki bezdomności, pomagali w znalezieniu pracy, pozyskaniu porady lekarskiej, wykupieniu leków. Osoby bezdomne otrzymały pomoc w formie zasiłków na opał, odzież i obuwie dostosowane do występujących pór roku oraz ciepłe koce i kołdry. Ponadto osoby te otrzymywały na bieżąco pomoc na zakup żywności oraz w razie potrzeby na leki.

W 2010 r. dwie rodziny z terenu ogródków działkowych otrzymały przydział na mieszkanie socjalne na terenie innej dzielnicy. Jedna z osób bezdomnych ze względu na długotrwałą chorobę i niepełnosprawność została zakwalifikowana i umieszczona w Domu Pomocy Społecznej jednak na własną prośbę zrezygnowała z pobytu i powróciła do Wilanowa.

Ubóstwo

W 2010 r. klientami Ośrodka były osoby, które osiągały bardzo niskie dochody. Podstawowe kryterium dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń z pomocy społecznej wynosiło dla osoby samotnie gospodarującej – 477 zł., dla osoby w rodzinie – 351 zł.

51 osób osiągała dochody znacznie poniżej tego kryterium, szczególnie dotyczyło to rodzin z dziećmi i osób prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe. Osoby nieposiadające dochodu lub których dochód był poniżej kryterium dochodowego otrzymywały pomoc finansową w formie zasiłków stałych, okresowych i celowych.

Bezrobocie

Z powodu bezrobocia w 2010 r. pomocy udzielono 31 osobom co stanowi 12,7% osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy. Według danych Urzędu Pracy na dzień 31.12.2010 r. liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych zamieszkujących na terenie dzielnicy Wilanów wyniosła 244 osoby, w tym 123 to kobiety. Z tej grupy 107 to osoby długotrwale bezrobotne. Osoby i rodziny, gdzie występował problem bezrobocia otrzymały pomoc finansowa na zabezpieczenie podstawowych potrzeb, pomoc w znalezieniu zatrudnienia (dostęp do telefonu, Internetu, gazety z ogłoszeniami o pracy).

W celu aktywizacji osób bezrobotnych podjęto działania mające na celu zwiększenie aktywności społecznej, zawodowej i edukacyjnej osób pozostających bez pracy. Ośrodek Pomocy Społecznej w 2010 r. realizował projekt współfinansowany ze środków unii europejskiej „Aktywizacja zawodowa i rozwój kompetencji społecznych osób pozostających bez pracy w Dzielnicy Wilanów”. Uczestnicy projektu zostali objęci kompleksowym systemem wsparcia. Najważniejszymi celami prowadzonego projektu było:

- zwiększenie aktywności społecznej, zawodowej i edukacyjnej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- pomoc w znalezieniu zawodu odpowiadającemu predyspozycjom poprzez określenie indywidualnej ścieżki zawodowej,
- zwiększenie potencjału i szansy powrotu na rynek pracy poprzez zorganizowanie kursów zawodowych,
- zdobycie nowych, podniesienie i udoskonalenie posiadanych już kwalifikacji zawodowych,
- dostosowanie uczestników do nowych warunków i wymogów na rynku pracy, a tym samym zwiększenie szans na zatrudnienie. *Opis projektu w odrębnym rozdziale.*

Bezrobocie wywierało negatywne skutki społeczne. Długotrwale pozostawanie klientów bez pracy powodowało degradację emocjonalną osób i rodzin, które w następstwie zwiększało ryzyko występowania takich zjawisk jak: przemoc, alkoholizm, bezdomność, bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Działania prowadzone przez Ośrodek ukierunkowane na problem bezrobocia skupiały się przede wszystkim na zapewnieniu takich form pomocy jak: poradnictwo, aktywizacja zawodowa oraz indywidualne doradztwo zawodowe.

POMOC POZAMATERIALNA

Jednym z istotnych świadczeń pomocy społecznej jest praca socjalna. Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w środowisku społecznym. Polega na pracy z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej. Świadczenie pomocy w postaci pracy socjalnej jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Praca socjalna świadczona jest bez względu na posiadany dochód.

W roku 2010 z pomocy w formie pracy socjalnej skorzystało łącznie 399 rodzin (791 osób). Praca socjalna stanowi szczególny rodzaj działalności zawodowej i może być realizowana wyłącznie przez pracowników socjalnych.

Głównym celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom

przewyciężenie trudnych sytuacji życiowych i doprowadzenie ich do życiowej samodzielności i integracji ze środowiskiem. Realizacja tych celów odbywa się poprzez świadczenie pracy socjalnej oraz wspieranie klientów w formie świadczeń pieniężnych. Działania podejmowane przez pracowników socjalnych służyły wzmocnieniu klientów w odzyskaniu przez nich zdolności do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie oraz na przygotowaniu warunków sprzyjających temu celowi.

Pracownicy socjalni podejmując pracę z rodziną diagnozowali jej sytuację oraz sporządzali plan pomocy, który umożliwiłby usamodzielnienie rodziny i tym samym pomógł rozwiązać główne problemy powodujące alienację społeczną doprowadzającą do zjawisk społecznie niepożądanych. Działania podejmowane w tym zakresie były bardzo zróżnicowane i dostosowywane do indywidualnej sytuacji klienta.

Praca socjalna, jako forma wsparcia miała na celu przeciwdziałanie skutkom pojawiających się zagrożeń związanych z nieprawidłowym funkcjonowaniem rodziny lub jej członków. W ramach prowadzonej pracy socjalnej z osobami i rodzinami pracownicy socjalni podejmowali działania polegające na: wsparciu, towarzyszeniu, rzecznictwie na rzecz klienta, poradnictwie, rozszerzaniu kontaktów społecznych, edukacji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego.

Ponadto w ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni realizowali zadania polegające m.in. na:

1. Współpracy z pedagogami szkolnymi;
2. Współpracy z kuratorami sądowymi;
3. Kierowaniu wniosków do sądu o wgląd w sytuację rodziny, umieszczenie w DPS bez zgody klienta;
4. Interwencjach w zakresie procedury „Niebieskiej Karty” działań wszczynanych przy interwencjach domowych dotyczących przemocy w rodzinie;
5. Współpracy z organizacjami pozarządowymi;
6. Współpracy z policją i strażą miejską;
7. Współpracy z Urzędem Pracy;
8. Aktywizowaniu dalszej rodziny i włączaniu jej w proces pomocy.

Praca socjalna była ukierunkowana na przywrócenie utraconej przez klienta zdolności samodzielnego funkcjonowania. Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o **kontrakt socjalny** – dwustronną umowę zawieraną przez pracowników socjalnych z osobami korzystającymi z pomocy społecznej. Celem kontraktu jest ustalenie najbardziej skutecznej drogi wyjścia rodziny z trudnej sytuacji, w jakiej się znalazła.

W 2010 r. pracownicy socjalni zawarli **11** kontraktów socjalnych. Zawarcie kontraktu socjalnego zmuszało klientów do aktywnego uczestnictwa osoby w rozwiązywaniu i poprawie własnej, trudnej sytuacji, a pracownikowi socjalnemu dawało możliwość ocenienia efektów pracy, skuteczności kontraktu i korygowania określonych celów.

Kontakt określa wzajemne zobowiązania i uprawnienia stron. Może być zawierany z każdym klientem, a jego celem jest zaktywizowanie osoby i rodziny do podjęcia działań w kierunku poprawy swojej sytuacji życiowej. Osoba aktywnie realizująca kontrakt socjalny korzysta ze świadczeń pomocy społecznej, materialnych jak i pozamaterialnych. W ramach kontraktu ośrodek pomocy społecznej zobowiązuje się do udzielania wsparcia, natomiast klient do podjęcia określonych w kontrakcie form aktywności np. aktywnego poszukiwania pracy, podjęcia leczenia odwykowego czy nawet regularnego przyjmowania przepisanych leków. Nie dotrzymanie zobowiązań wynikających z kontraktu a także odmowa jego podpisania może skutkować odmową pomocy.

Działania na rzecz dziecka i rodziny w ramach pomocy specjalistycznej.

Pomoc specjalistyczna na rzecz dziecka i rodziny była realizowana przez specjalistę pracy socjalnej ds. rodziny. W roku 2010 pracą specjalisty pracy socjalnej ds. rodziny objętych było **36** rodzin (109 osób).

Przemoc w rodzinie.

Prowadzonych było 10 Niebieskich Kart, w tym pięć zostało założonych w 2010 r., trzy były założone w 2009 r., dwie w 2007 r. - kontynuowane w roku 2010. W rodzinach tych było ogółem 36 osób w tym 16 dzieci.

Formy przemocy: przemoc fizyczna, psychiczna, ekonomiczna.

Podłoże występowania przemocy domowej w tych rodzinach: alkoholizm, zaburzenia psychiczne, zaburzenia osobowości, trudności finansowe oraz niewłaściwe postawy wyniesione z rodzin generacyjnych.

Formy udzielonej pomocy - praca z rodzinami w kierunku poprawy ich funkcjonowania polegająca na:

- monitorowaniu sytuacji rodzinnej,
- współpracy z członkami rodzin także dalszymi tj. rodzice, teściowie, rodzeństwo,
- współpracy z psychologiem w OPS,
- tworzeniu z ofiarami przemocy domowej „planów bezpieczeństwa”,
- włączaniu do pracy na rzecz rodziny pedagogów szkolnych, Ośrodka Terapeutycznego „Goplańska”,
- wnioskowaniu do Dzielnicowego Zespołu Realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych m. st. Warszawy w Dzielnicy Wilanów o wszczęcie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego,
- wydawaniu informacji o sytuacji bytowej, rodzinnej mieszkańców dzielnicy na wniosek w/w Zespołu,
- złożeniu wniosku do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny,
- opiniowaniu sytuacji rodzinnych do spraw toczących się w sądach rodzinnych i okręgowym,
- stawianiu na przesłuchania prowadzone przez Komendę Rejonową Policji,
- stawianiu w sądzie na rozprawach prowadzonych z wniosku OPS,
- kontakcie z lekarzem prowadzącym przewlekle chore dziecko, hospicjum domowym, Caritas przy Kanonii, psychologiem w szpitalu,
- kontakcie z policjantami prowadzącymi procedurę Niebieskiej Karty w poszczególnych rodzinach,
- kierowaniu na konsultacje prawne, przekazywanie wzorów pism/pozwów sądowych,
- kierowaniu ofiar przemocy do Stowarzyszeń i Fundacji w celu odbycia specjalistycznych konsultacji i ewentualnego objęcia rodzin konieczną pomocą specjalistyczną np. poprzez zakwalifikowaniem ich do Programów realizowanych dla ofiar przemocy,
- kontakcie ze sprawcami przemocy, kierowaniu ich na konsultacje do psychologa, wskazywaniu placówek, które prowadzą terapię dla sprawców przemocy, osób uzależnionych od alkoholu, późniejszy kontakt z terapeutą uzależnień,
- monitorowaniu toczącego się postępowania w sądzie, przekazywaniu kontaktu biegłemu psychiatrze, informowaniu ofiar przemocy na jakim etapie jest postępowanie w sądzie, przygotowaniu ich do rozprawy (wyjaśnienie jak przebiega rozprawa, jak mają zwracać się do sądu, że należy przytaczać fakty, uprawnieniach np. mogą prosić sędziego o składanie wyjaśnień bez obecności sprawcy na sali rozpraw).

Problemy opiekuńczo – wychowawcze.

Z powodu występowania w rodzinach problemów opiekuńczo – wychowawczych pomocą objętych było **13** rodzin. W rodzinach tych było ogółem **48** osób, w tym **23** dzieci.

Podłoże występowania problemów opiekuńczo – wychowawczych w tych rodzinach:

- niewydolność wychowawcza rodziców tj. brak umiejętności wychowawczych, opiekuńczych,
- alkoholizm, używanie środków odurzających przez rodzica,
- długotrwałe niepodjęcie pracy zawodowej, problemy finansowe rodziny (zadłużenia),
- konflikt rodzinny np. nowy związek małżeński matki, konflikt pomiędzy dorosłymi członkami rodziny,
- przemoc domowa, zagrożenie przemocą domową, zaniedbanie dzieci,
- nieletnia matka,
- sprawowanie opieki nad dzieckiem przez matki z zaburzeniami psychicznymi,
- problemy w porozumieniu się małżonków pełniących funkcję niespokrewnionej rodziny zastępczej,
- podeszły wiek osób pełniących funkcję rodzin zastępczych, niezrozumienie potrzeb nastoletnich dzieci pozostających pod ich opieką,
- ciężka i długotrwała choroba dziecka, które wymaga szczególnej opieki przez rodziców, którzy nie są pogodzeni z nieuleczalną chorobą dziecka.

Formy udzielonej pomocy:

- praca z rodziną polegająca na znalezieniu podłoża problemów opiekuńczo – wychowawczych, wspólne ustalenie planu pomocy mającego na celu poprawę funkcjonowania członków rodziny, wzajemnych relacji wewnątrz rodziny, kontaktowanie się z dalszymi członkami rodziny, którzy mogą w znaczący sposób pomóc rodzinie – dziecku w sytuacji kryzysowej,
- włączenie do pracy z tymi rodzinami psychologa OPS, ustalanie zintegrowanego planu pomocy,
- kontakty i spotkania z wychowawcami dzieci, pedagogami szkolnymi, dyrektorem szkoły, przedszkola,
- kontakt z lekarzem psychiatrą osoby, które wymagają leczenia i mają pod opieką dziecko,
- kontakt z terapeutą uzależnień w Ośrodku Terapeutycznym „Goplańska”,
- ścisła współpraca z kuratorem zawodowym – szybkie podejmowanie działań skierowanych na poprawę funkcjonowania rodziny, zabezpieczenia opieki nad dzieckiem przez innego członka rodziny,
- informowanie sądu rodzinnego o trudnej sytuacji opiekuńczej dziecka,
- opiniowanie sytuacji rodzinnej do toczących się spraw w sądach,
- współpraca z sądem rodzinnym w sprawie konieczności zabezpieczenia opieki dzieciom w rodzinie zastępczej,
- poradnictwo socjalne polegające na pomocy w pisaniu wniosków do sądu rodzinnego,
- pomoc w terminowym złożeniu dokumentów dziecka do szkoły ponadpodstawowej,
- pomoc klientce w napisaniu pisma do tut. Urzędu Dzielnicy o umorzenie spłaty świadczeń nienależnie pobranych, zaopiniowanie przez OPS w/w wniosku,
- kierowanie do stowarzyszeń i fundacji członków rodziny, które w ramach prowadzonych

zadań mogą udzielić specjalistycznej pomocy, kontakt z przedstawicielami stowarzyszeń i fundacji w celu monitorowania przebiegu pracy z rodziną,

- pomoc w przejściu opieki nad nowonarodzonym dzieckiem chorego członka rodziny,
- asystowanie rodzinie w podejmowanych przez nią działaniach.

Praca socjalna z innymi rodzinami pozostającymi w trudnej sytuacji życiowej.

Konieczną pomocą zostały objętych 5 osób - 2 rodziny.

Powody pozostawania w trudnej sytuacji życiowej:

- zdiagnozowane zaburzenie psychiczne, w jednym przypadku osoba z zaburzeniami psychicznymi sprawuje opiekę nad upośledzonym członkiem rodziny,
- pobyt członka rodziny w zakładzie karnym.

Formy udzielonej pomocy:

- ścisła współpraca z Instytutem Psychiatrii i Neurologii, Zespołem Leczenia Domowego (psychiatra, psycholog), wspólne omawianie aktualnej sytuacji osób chorych, uzgadnianie dalszych działań na ich rzecz,
- utrzymywanie kontaktu z członkami rodziny dalszej, którzy mogą swoją obecnością zwiększyć poczucie bezpieczeństwa osób chorych hospitalizowanych czy przebywającej w DPS,
- monitorowanie sytuacji osób hospitalizowanych, czy przebywającej w DPS, poprzez kontakt z pracownikami tych placówek i osobiste odwiedziny,
- monitorowanie sytuacji bytowej i rodzinnej osób po hospitalizacji i opuszczeniu DPS,
- kontakt z kuratorem zawodowym w celu podjęcia wspólnych działań na rzecz rodziny,
- kierowanie i umawianie członków rodzin na konsultacje z psychologiem w OPS,
- podejmowanie działań zmierzających do poprawy funkcjonowania członków rodziny w środowisku lokalnym np. propozycje pobytu w Środowiskowym Domu, ewentualnie na WTZ,
- spotkania z Naczelnikiem oraz pracownikami Wydziału Zasobów Lokalowych Urzędu Dzielnicy Wilanów w sprawie rodziny, która oczekuje na przyznanie lokalu socjalnego,
- współpraca z kuratorem zawodowym pełniącym nadzór nad rodziną.

Rodziny zastępcze.

Na terenie naszej dzielnicy zamieszkiwało **8** rodzin zastępczych, w rodzinach tych ogółem było **38** osób, w tym **13** dzieci umieszczonych postanowieniem sądu rodzinnego. Dwie rodziny zastępcze były niespokrewnione. Troje pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych pozostawało w programie usamodzielnienia. Dotychczasowi opiekunowie pełniący funkcje rodziny zastępczej obecnie pełnią funkcję opiekunów usamodzielnienia. Żadna z rodzin nie wymagała pomocy finansowej ze strony OPS.

Rozpoznane problemy w tych rodzinach:

- trudności związane z relacjami pomiędzy rodzicem zastępczym, a rodzicem biologicznym dziecka, których podłożem zazwyczaj jest brak wiedzy osób pełniących funkcje rodziny zastępczej o przysługującym im prawach i obowiązkach względem dziecka, konfliktami wewnątrz rodzinnymi dot. rodzin spokrewnionych,
- frustracja rodziców zastępczych związana ze sprawowaniem opieki, przedłużającymi się

postępowaniami sądowymi dotyczącymi dziecka, odebrania czy przywrócenia praw rodzicielskich biologicznym rodzicom,

- brak umiejętności rodziców zastępczych w nawiązaniu prawidłowych relacji z dorastającym dzieckiem, czy już pełnoletnim wychowankiem dot. relacji: dziadkowie – wnuki,
- zagrożenie wystąpieniem przemocy domowej, gdzie sprawcą może być osoba usamodzielniana,
- pojawienie się w rodzinie partnera osoby (pełnoletniej) usamodzielnianej,
- zagrożenie rozpadem związku małżeńskiego rodziców zastępczych,
- problemy opiekuńczo – wychowawcze najczęściej związane z określeniem przez rodzica zastępczego granic postępowania, zachowania dziecka umieszczonego w rodzinie,
- rodzice biologiczni w swoich miejscach zamieszkania nie zostali objęci pracą socjalną skierowaną na poprawę ich sytuacji, która pozwoliłaby na powrót dzieci do rodzin biologicznych.

Formy udzielonej pomocy:

- poinformowanie o przysługujących prawach i obowiązkach, wskazanie stowarzyszeń, fundacji działających na rzecz rodzin zastępczych,
- włączenie do pracy z rodzinami zastępczymi psychologa OPS, min. poprowadzenie mediacji w rodzinie, gdzie istniało duże prawdopodobieństwo wystąpienia przemocy domowej,
- zabezpieczenie koniecznej pomocy w nauce języków obcych dzieciom w dwóch rodzinach, także poprzez pracę wolontariuszy, którzy mieli wpływ na zmianę postaw dzieci, a nie tylko osiągnięcie pozytywnych wyników szkolnych,
- pomoc w wyrównaniu braków edukacyjnych, współpraca z pedagogiem szkolnym,
- skierowanie kuratora zawodowego do rodzin, które wymagały pomocy prawnej związanej z sytuacją rodzinną, np. rodzic zastępczy sprawował opiekę nad wnukiem pozostając kuratorem rodzica biologicznego dziecka
- kontakt z sądem rodzinnym w sprawie toczącego się postępowania,
- wydawanie opinii na wniosek sądu dot. min. aktualnej sytuacji dziecka pozostającego w rodzinie zastępczej, sytuacji rodzica biologicznego, określenia możliwości powrotu dziecka pod opiekę rodzica biologicznego,
- poradnictwo socjalne dla opiekunów zastępczych dot. pomocy rodzicom biologicznym dzieci w tym: bezpośredni kontakt z OPS w miejscu zamieszkania rodzica biologicznego, Urzędem Miasta w sprawie przyznania lokalu socjalnego dla rodzica biologicznego, Sądem Rodzinnym w innym mieście, który prowadził sprawę opiekuńczą dzieci pozostających w rodzinie zastępczej na terenie naszej dzielnicy, kontakt z kuratorem zawodowym rodziców biologicznych,
- przygotowanie opiekunów zastępczych na do toczących się rozpraw sądowych,
- osobisty kontakt i współpraca z pracownikami WCPR i Stowarzyszenia PORT pracujących z rodzinami zastępczymi z terenu naszej dzielnicy,
- omawianie bieżących problemów i spraw zgłaszanych przez rodzinę podczas wizyt w środowisku.

W wyniku współpracy z kuratorem zawodowym, opiekunami zastępczymi, pracownikami socjalnymi w roku 2010 r. troje dzieci z dwóch rodzin zastępczych powróciło do rodzin biologicznych zamieszkujących poza Warszawą.

Do zadań specjalisty pracy socjalnej ds. rodziny należało także przeprowadzenie wywiadów środowiskowych na wnioski WCPR, PCPR, OIK u osób zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej czy placówce opiekuńczej.

Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo psychologiczne.

Udzielono pomocy psychologicznej **52** rodzinom, w tym **167** osobom. Były to zarówno jednorazowe porady jak i długofalowa praca z rodziną, od kilku do kilkudziesięciu spotkań w ciągu roku. Osoby (reprezentanci rodzin) zgłaszały się do pracowników socjalnych, kuratora, pedagoga szkolnego i były kierowane do psychologa lub też zgłaszały się same z kolejnym problemem w innym terminie lub też przysyłały swoich znajomych lub członków rodziny.

Porady dotyczyły głównie:

1. Problemów w relacjach (konflikt małżeński, konflikt partnerski, konflikt rodzinny, problemy w komunikacji z dziećmi, problemy w komunikacji z teściami-rodzicami, problemy w kontaktach z dalszymi i bliższymi krewnymi).
2. Problemów wynikających z uzależnienia członków rodziny(mąż, żona, teść, ojciec, brat, córka itd.)od substancji psychoaktywnych (głównie alkoholu).
3. Problemów wynikających ze stosowania przemocy przez członków rodziny.
4. Problemów okolorozwodowych (kontakty z dziećmi odseparowanego rodzica, problemy wychowawcze, problemy emocjonalne członków rodziny, zaburzona komunikacja, stres związany ze stawiennictwem w sądzie).
5. Problemów wychowawczych i rozwojowych z dziećmi biologicznymi, dziećmi partnera/ki, dziećmi przysposobionymi, dziećmi w rodzinie zastępczej.
6. Problemów szkolnych dzieci (adaptacja do wymogów placówki, konflikty rówieśnicze, relacje dzieci i/lub rodziców z gronem pedagogicznym, trudności w uczeniu się).
7. Problemów osobowościowych i zaburzeń zachowania utrudniających funkcjonowanie zainteresowanym i ich rodzinie (osobowość nieprawidłowa, ADHD, ADD, ZESPÓŁ ASPERGERA, AUTYZM).
8. Problemów wynikających ze stałej lub postępującej choroby członka rodziny (choroba fizyczna, choroba psychiczna, niedorozwój, niepełnosprawność, cukrzyca, nowotwór itd.).
9. Przeżywanie traumy (śmierć osoby bliskiej, wykorzystanie seksualne, aborcja).
10. Problemów wynikających z faktu bycia rodziną zastępczą (zarówno partnerskich jak i wychowawczych, czy też komunikacyjnych ze środowiskiem i rodziną biologiczną).
11. Stanów depresyjnych, myśli samobójczych, prób samobójczych, lęków i fobii różnego rodzaju.
12. Problemów nieletnich matek (relacje z rodziną generacyjną, problemy w relacjach z partnerem, małe umiejętności opiekuńcze i wychowawcze, problemy w radzeniu sobie ze swoim życiem w nowej sytuacji).
13. Problemów ubóstwa, samotności, niedołążności wynikającej z wieku, przy jednoczesnej nieumiejętności przyjęcia pomocy z zewnątrz.

Podjęte działania obejmowały:

- diagnozowanie sytuacji rodzinnej i wyznaczanie planu pracy z rodziną,
- identyfikowanie problemu i poszukiwanie rozwiązań w celu zapoczątkowania zmiany,

- edukacja rodziców: nauka i doskonalenie umiejętności wychowawczych, zapoznanie z etapami rozwojowymi dzieci i ich problemami, nauka i doskonalenie umiejętności komunikacyjnych,
- zapoznanie z mechanizmami uzależnienia i współ uzależnienia, motywowanie do leczenia,
- praca z osobami doznającymi przemocy-od diagnozy poprzez wzmocnienie do szukania konkretnych rozwiązań i podjęcia zdecydowanych kroków w celu zmiany sytuacji,
- mediacje pomiędzy skłóconymi małżonkami, partnerami, stronami w celu poprawy relacji, poprawy sytuacji dzieci w rodzinie, zabezpieczenia prawa dzieci do kontaktów z drugim rodzicem dziadkami i rodziną,
- zapoznanie ze sposobami radzenia sobie ze stresem, lękiem, kontrolą emocji,
- praca z dziećmi z problemami szkolnymi mająca na celu poszukiwanie alternatywnych i bardziej społecznie akceptowanych form zachowania,
- edukacja rodziców dzieci z ADHD, ZESPOŁEM ASPERGERA, opóźnieniem rozwoju intelektualnego mająca na celu lepsze zrozumienie mechanizmów wpływających na zachowanie dziecka i podejmowanie przez rodziców bardziej adekwatnych działań wspierających rozwój dziecka i ułatwiających funkcjonowanie rodzinie,
- rozmowy z osobami chorymi (fizycznie czy psychicznie) w celu rozładowywania napięć i poszukiwanie sposobów radzenia sobie mimo choroby,
- motywowanie osób po traumie do podjęcia terapii, praca nad lepszym radzeniem sobie w życiu „mimo wszystko”,
- edukacja nieletnich matek co do sposobów radzenia sobie z rolą matki-kobiety i córki-nastolatki jednocześnie,
- praca z rodzicami zastępczymi w celu ułatwienia im funkcjonowania w swych rolach i poprawy funkcjonowania zachwianego systemu rodzinnego,
- praca nad poprawą nastroju osób depresyjnych mająca na celu zapobieganie samobójstwu zmotywowanie do podjęcia terapii,
- kontakt i rozmowy z osobami samotnymi,
- konsultacje pracowników socjalnych w celu lepszego rozeznania sytuacji rodziny i podjęcia decyzji, co do rodzaju pomocy i zaplanowania jej kolejnych etapów.

Czynności podjęte obejmowały: rozmowy osobiste i telefoniczne, spotkania na terenie OPS, w domu klienta, w placówkach zdrowia, szkołach, przedszkolach, rozmowy z pedagogami, specjalistami z instytucji państwowych i pozarządowych wspierających rodzinę i pracujących na jej rzecz (sądy, kurator, psycholodzy i lekarze ze szpitali i poradni oraz specjalistycznych ośrodków).

Asystent rodziny

Wraz z pojawieniem się możliwości pozyskiwania środków finansowych z unii europejskiej otworzyły się nowe możliwości pracy z rodzinami dysfunkcyjnymi. W ramach projektu „Aktywizacja zawodowa i rozwój kompetencji społecznych osób pozostających bez pracy w Dzielnicy Wilanów”, wśród instrumentów aktywnej integracji pojawiła się możliwość finansowania działań asystentów rodzinnych. Zadania asystenta rodziny realizował zatrudniony w OPS psycholog. Asystent rodziny pracował z rodziną za jej zgodą. Jego wejście do rodziny było wynikiem uzgodnień zawartych w kontrakcie socjalnym. Asystent miał za zadanie pomóc członkom rodziny w nabyciu podstawowych umiejętności życiowych lub rozwiązaniu najistotniejszych problemów. W ramach projektu opieką asystenta rodziny objęto 3 rodziny wieloprotymowe z dziećmi.

Asystent rodziny indywidualnie docierał do osób zmarginalizowanych społecznie (pierwszy kontakt w obecności pracownika socjalnego) i udzielał im pomocy w zakresie uzgodnionych wspólnie problemów i potrzeb. Pomoc ta uwzględniała zarówno ich potrzeby jak i gotowość do realnego działania. Indywidualna pomoc służyła przede wszystkim rozwiązaniu konkretnych problemów podopiecznych, wzbudzeniu w nich wiary w swoje możliwości oraz motywowaniu do podejmowania działań do tej pory uznawanych przez nich za niemożliwe. Asystent miał przede wszystkim za zadanie zmienić stosunek osób mających problemy z funkcjonowaniem społecznym do własnej sprawczości, zwiększyć ich poczucie wpływu na swoje życie, zmienić samoocenę. Główną metodą asystenta było podążanie za podopiecznym i selektywne wspieranie jego realnych dążeń. Większość kontaktów asystenta miała miejsce w domach podopiecznych, ponieważ na swoim terenie czują się oni pewniej. Spotkania odbywały się raz w tygodniu i trwały 1.5-2 godzin. Początkowe spotkania poświęcone były nawiązaniu kontaktu i diagnozie problemów życiowych podopiecznego i jego rodziny. Po tym nastąpiło wspólne z podopiecznymi tworzenie indywidualnego planu pomocy

Obszary pracy asystenta

- a. Pomoc w rozwiązaniu podstawowych problemów socjalnych,
- b. Pomoc w rozwiązywaniu problemów psychologicznych w rodzinie,
- c. Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- d. Wspieranie aktywności społecznej,
- e. Motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- f. Pomoc w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej.
- g. Rozwiązanie najpilniejszych problemów socjalnych.

Po rozwiązaniu doraźnych problemów rodziny i uzyskaniu dobrego kontaktu asystenta z jej członkami możliwe było określenie dalszych potrzeb i perspektyw podopiecznych oraz zawarcie kontraktu na ich realizację. Najczęściej były to problemy i konflikty rodzinne. Asystent pomagał w zrozumieniu przyczyn i rozwiązaniu problemów psychologicznych. Następnym naturalnym etapem pracy z rodziną była analiza relacji i problemów wychowawczych z dziećmi. Dopiero po ich rozwiązaniu następował względny spokój i stabilizacja relacji emocjonalnych w rodzinie. Po rozwiązaniu podstawowych problemów socjalnych i ograniczeniu dominujących trudności psychologicznych asystent w kontaktach indywidualnych motywował podopiecznych do większej aktywności społecznej, uzupełniania swoich kwalifikacji oraz podejmowania pracy zarobkowej.

Asystent wypracował 108 godzin w ramach projektu.

Poradnictwo prawne

W roku 2010 z porad prawnych skorzystało **17** rodzin (47 osób w rodzinach). Klienci zgłaszali się do prawnika po uzyskaniu skierowania od pracownika socjalnego. Porad prawnych udzielano z zakresu prawa karnego, rodzinnego i opiekuńczego (rozwoły, konflikty w rodzinie), przemocy w rodzinie, prawa cywilnego (podział majątku, spadki i darowizny, działalność gospodarcza) oraz z zakresu prawa lokalowego.

Poradnictwo socjalne

Wszyscy klienci objęci pomocą w formie pracy socjalnej otrzymywali równocześnie pomoc w zakresie poradnictwa socjalnego, dotyczącego uprawnień do pomocy z innych systemów, uprawnień osób niepełnosprawnych, bezdomnych i bezrobotnych.

Inne formy pomocy.

Pomoc na rzecz kombatantów. W 2010 roku wydano **6** postanowień dotyczących zasadności udzielenia pomocy pieniężnej przez kierownika Urzędu do spraw Kombatantów i osób Represjonowanych. 6 osób otrzymało zawnioskowaną pomoc.

Wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. W roku 2010 do OPS wpłynęło **18** wniosków z prośbą o przeprowadzenie wywiadów środowiskowych w celu wydania decyzji dotyczącej przyznania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej. Po rozpoznaniu sytuacji wydano **18** decyzji administracyjnych w tym: **15** pozytywnych, **2** umarzające postępowanie, **1** zmieniające okres przyznania świadczenia. Przeprowadzono **7** wywiadów środowiskowych.

VIII. POMOC USŁUGOWA

Usługi opiekuńcze zgodnie z ustawą o pomocy społecznej przysługują osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi opiekuńcze przysługują także osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Pomoc usługową, realizowała na podstawie umowy OPS, Agencja Służby Społecznej B. Kościelak. Usługi były realizowane prawidłowo i zgodnie z umową. Realizowana pomoc obejmowała usługi opiekuńczo – gospodarcze i w ich zakres wchodziło m.in. robienie zakupów, przygotowywanie posiłków, sprząatanie, drobne zabiegi pielęgnacyjne, załatwianie spraw urzędowych, spacery oraz usługi specjalistyczne pielęgnacyjno – opiekuńcze, których zakres obejmował kąpiel chorego w łóżku, sianie łóżka, zmianę bielizny pościelowej, zapobieganie i pielęgnację odleżyn, usprawnianie chorego w łóżku, pomoc w załatwianiu potrzeb fizjologicznych, zmiana pampersów, podawanie leków i inne zabiegi pielęgnacyjne zlecone przez lekarza. Usługi realizowały osoby posiadające odpowiednie przygotowanie merytoryczne.

W 2010 roku pomocą w formie usług opiekuńczych zostało objętych **18** osób. W tym pomocą w formie usług opiekuńczych – gospodarczych zostało objętych **15** osób (2069 godzin) i pielęgnacyjno – higienicznych **8** osób (632 godziny).

Koszt 1 godziny usług opiekuńczych - gospodarczych wynosił – **12,00 zł.**

Koszt 1 godziny usług opiekuńczych – pielęgnacyjno - higienicznych wynosił – **14,00 zł.**

Wśród osób, które korzystały z pomocy usługowej **3** osoby ponosiły pełną odpłatność za usługi, **1** osoba była całkowicie zwolniona z ponoszenia odpłatności, **1** osoba nie ponosiła odpłatności zgodnie z obowiązującą tabelą. **13** osób ponosiło odpłatność za wykonywane usługi zgodnie z obowiązującą tabelą.

W roku 2010 w **7** przypadkach pomoc w formie przyznanych usług opiekuńczych została wstrzymana z następujących przyczyn:

- zgon klienta - 1 osoba
- opieka przejęta przez rodzinę -1 osoba
- rezygnacja na własną prośbę - 3 osoby
- poprawa stanu zdrowia -1 osoba
- pobyt w hospicjum - 1 osoba

Łączny koszt usług opiekuńczych w roku 2010 wyniósł **24.096,60 zł.**

VIII. DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKÓW WSPARCIA PROWADZONYCH PRZEZ OPS

ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY Nr 1

Ośrodek Wsparcia dla osób niepełnosprawnych intelektualnie ul. Kubickiego 17 m 13

Środowiskowy Dom Samopomocy w Warszawie, przy ul. Kubickiego 17 m.13 jest filią Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Wilanów m.st. Warszawy. Istnieje od 15.01.1996 r. i jest przeznaczony dla 18 osób niepełnosprawnych intelektualnie. Na dzień 31.12.2010 r. korzystało z oferty placówki **18 uczestników**.

Charakterystyka uczestników

Według stanu na 31.12.2010 r. placówka liczyła 18 uczestników. W ciągu całego roku 2010 w zajęciach placówki uczestniczyło łącznie 21 osób. Dom opuściły 3 osoby. Jedna osoba przeszła do Warsztatów Terapii Zajęciowej, jedna osoba wyprowadziła się, jedna odeszła z powodów rodzinnych.

Struktura uczestników ze względu na stopień niepełnosprawności (stan na 31.12.2010 r.)

Stopień niepełnosprawności wg orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.	Liczba osób
Lekki stopień niepełnosprawności (dawna III grupa)	-
Umiarkowany stopień niepełnosprawności (dawna II grupa inwalidzka)	2
Znaczny stopień niepełnosprawności (dawna I grupa) inwalidzka	16

Wśród uczestników dominowały osoby zakwalifikowane do znacznego stopnia niepełnosprawności. Były to osoby, które z uwagi na stan zdrowia nie były zdolne do samodzielnej egzystencji i wymagały stałej pomocy i opieki osób drugih.

Struktura uczestników ze względu na stopień upośledzenia umysłowego (stan na 31.12.2010 r.)

Stopień upośledzenia umysłowego	Liczba osób
lekki	2
umiarkowany	11
znacznym	4
głęboki	1

Z uwagi na stopień niepełnosprawności intelektualnej przeważały osoby o stopniu umiarkowanym. Osoby te miały wyraźne problemy z nawiązaniem kontaktu z otoczeniem. Rozwój rozumienia i posługiwania się mową był powolny, pracowanie pod kierunkiem wyspecjalizowanej kadry umożliwiało przyuczenie do wykonywania prostych prac. Zwykle jednak nie były one w stanie prowadzić samodzielnego życia.

Wśród uczestników były cztery osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności intelektualnej. Były to osoby, z którymi praca jest szczególnie trudna, gdyż ich możliwość porozumiewania się

z najbliższym otoczeniem jest bardzo ograniczona. Wielu z nich nie potrafiło samodzielnie jeść i nie opanowywało kontroli funkcji fizjologicznych - moczenie, nietrzymanie stolca. Niektóre osoby były agresywne w stosunku do otoczenia lub siebie samych.

Podział ze względu na wiek i płeć (stan na dzień 31.12.2010 r.).

Wiek uczestników	Kobiety	Mężczyźni
18 - 25	-	2
26 - 35	4	5
36 - 50	2	2
51 - 60	3	-
61 i więcej	-	-
Łącznie	9	9

Informacje o placówce.

Ośrodek zajmował lokal na parterze budynku wielorodzinnego. Lokal o powierzchni 110 m² jest wynajmowany od firmy DIPSERVICE, lokal jest pozbawiony barier architektonicznych. Jedno z wejść do ŚDS wyposażone jest w platformę jezdnią, co umożliwia osobom poruszającym się za pomocą wózka dogodne dostanie się do środka. W lokalu znajduje się ogólna sala spotkań, dwa pomieszczenia, w których prowadzone są zajęcia terapeutyczne, aktywizujące

i rehabilitacyjne, pokój do indywidualnych zajęć rewalidacyjnych, kuchnię ze stołem jadalnym oraz łazienkę i dwie toalety. Placówka jest bardzo dobrze umeblowana, wyposażona w sprzęt audiowizualny i rehabilitacyjny. Przed wejściem od strony balkonów znajduje się teren zielony, który może być wykorzystywany na zajęcia plenerowe.

Środki finansowe przekazane z budżetu wojewody to kwota: **223.888,00 PLN** (dwieście dwadzieścia trzy tysiące osiemset osiemdziesiąt osiem zł.).

Wystrój, wyposażenie i otoczenie, czynią to miejsce bardzo kameralnym, przytulnym i rodzinnym. Uczestnicy czuli się tu jak w domu. Bardzo ważnym elementem naszej pracy było stworzenie domowej, przyjaznej atmosfery. Nieduża przestrzeń pomagała w integracji uczestników, którzy po lepszym poznaniu się, na miarę swoich możliwości, pomagali sobie nawzajem, interesowali się swoimi osobistymi sprawami, relacje między nimi były coraz bardziej koleżeńskie.

W 2010 roku w ŚDS prowadzono różnego rodzaju zajęcia, takie jak: zajęcia plastyczne, muzyczne, terapeutyczne, dydaktyczne, terapię zajęciową, zajęcia indywidualne – rewalidacyjne, zajęcia sportowe i relaksacyjne oraz zajęcia integracyjne.

Celem prowadzonych zajęć było kształtowanie świadomego, werbalnego komunikowania się uczestników, doskonalenie umiejętności radzenia sobie w życiu codziennym, rozwijanie samodzielności w zakresie podstawowych funkcji fizjologicznych takich jak: jedzenie, picie, mycie się, korzystanie z toalety na miarę potrzeb i możliwości psychofizycznych danego uczestnika, kształtowanie rozwoju emocjonalnego, poprzez naukę samokontroli w sytuacjach zabawy i pracy oraz kształtowanie rozwoju intelektualnego poprzez czytanie, pisanie, liczenie, opowiadanie, itp.

Podczas zajęć plastycznych, terapii zajęciowej i zajęć rewalidacyjnych szczególny nacisk kładziono na usprawnianie motoryki małej. Malowanie, rysowanie, wyklejanie, wyszywanie oraz lepienie, sprawiały uczestnikom nie tylko dużo radości, ale również przyczyniły się do

podniesienia sprawności manualnej nie tylko rąk, ale również całego organizmu.

Zajęcia dydaktyczne to poszerzanie wiedzy o otaczającym nas świecie oraz wzbogacanie słownictwa. Ćwiczenia w zakresie wyrażania swoich emocji. Doskonalenie czytania i pisania. Podczas zajęć muzycznych uczestnicy nie tylko uczyli się tekstów nowych piosenek, ale również gry na prostych instrumentach perkusyjnych, oraz elementów tańca. Nauka nowych piosenek to dobry trening pamięci oraz rozwój intelektualny.

Zajęcia sportowe miały na celu podniesienie ogólnej sprawności organizmu. Bardzo ważne były ćwiczenia oddechowe, rozciągające i na sprzęcie rehabilitacyjnym, takim jak: rower stacjonarny i stepper. Zajęcia relaksacyjne dawały możliwość uczestnikom wyciszenia się oraz redukowaniu zachowań niepożądanych.

Zajęcia integracyjne to bardzo dobry sposób na poznanie nie tylko siebie, ale i innych osób. Uczestnicy bardzo chętnie brali udział w różnych wydarzeniach kulturalnych, wyjściach do kina, teatru, muzeów i innych instytucji kultury.

Bardzo ważny dla uczestników był również udział w różnego rodzaju imprezach kulturalnych organizowanych na terenie ośrodka, takich jak: Zabawa Karnawałowa, Tłusty Czwartek, Dzień Matki, Spotkania Wielkanocne i Wigilijne. Uczestnicy bardzo przeżywali uczestnictwo w tego typu spotkaniach. Ich strój był wtedy uroczysty a oni sami czuli się bardzo ważni i doceniani.

Bardzo dużo radości, dumy i zadowolenia mieli również z udziału w różnego rodzaju występach. Uczestnicy na miarę swoich możliwości psychofizycznych brali w nich aktywny udział. Dzięki uczestnictwu w tego typu imprezach wzmacniali poczucie własnej wartości, wiarę w swoje możliwości i mieli poczucie sukcesu. W trakcie roku uczestnicy przygotowali występy (małe formy sceniczne) z okazji Dnia Matki, 11 listopada i Bożego Narodzenia. Przedstawienia oglądali rodzice i zaproszeni goście.

Zajęcia integracyjne pozwoliły uczestnikom współdziałać i współpracować. Dały możliwość współzawodnictwa np. podczas udziału w zawodach Bowlingowych. Uczestnictwo i rywalizacja podczas różnego rodzaju zabaw, gier i zawodów sportowych pozwoliły uczestnikom wzmacniać poczucie własnej wartości i wiary we własne siły. Poprzez te zajęcia kształtowaliśmy również świadomość tolerancji wobec innych osób, np. słabszych, mniej sprawnych fizycznie itp.

Współpraca

W 2010 roku pracownicy ŚDS nr 1 współpracowali z pracownikami socjalnymi w zakresie kwalifikacji nowych uczestników, aktualizacji dokumentów, kontaktu i współpracy z rodzinami itp.

Najistotniejsza była współpraca z rodzicami uczestników, w tym angażowanie ich w codzienne sprawy placówki, pomoc na rzecz Domu tj. usuwanie drobnych awarii, naprawa różnego rodzaju przedmiotów codziennego użytku, przenoszenie mebli, wspólne wyjścia do teatrów, poszukiwanie potencjalnych kandydatów na uczestników Domu, udział w organizowanych na terenie Domu imprezach okolicznościowych np. Dzień Matki, Spotkanie Wielkanocne, Spotkanie Wigilijne, Spotkanie z okazji uzyskania przez Polskę Niepodległości.

Placówka współpracowała również z Fundacją „Być Sobą”, ul. Biedronki 1a w Warszawie. Dzięki życzliwości tej instytucji otrzymywaliśmy słodczyce, owoce i warzywa.

Dzięki współpracy z Teatrem Powszechnym i Teatrem Ochota w Warszawie mieliśmy możliwość bezpłatnego uczestniczenia w przedstawieniach teatralnych.

Bardzo ważnym wydarzeniem dla uczestników był udział w V Mazowieckim Turnieju Bowlingowym Ośrodków Wsparcia dla osób niepełnosprawnych. Turniej odbył się 14 września 2010r. w Galerii Mokotów. *Informacje dot. turnieju zamieszczono odrębnym rozdziale.*

ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY Nr 2
Ośrodek Wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
przy ul. Przyczółkowej 27A

Środowiskowy Dom Samopomocy działa na podstawie: ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego i ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. ŚDS jest ośrodkiem wsparcia tzn. placówką pobytu dziennego służącą utrzymaniu osoby chorej psychicznie w jej naturalnym środowisku i przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu. Swoją ofertę kieruje do osób mających trudności w życiu codziennym, wymagających wsparcia, niezbędnego do życia w środowisku rodzinnym i społecznym. Celem działalności Domu jest stworzenie możliwości życia uczestników w ich własnym otoczeniu i poprawa jego, jakości poprzez prowadzenie rehabilitacji psychospołecznej. Pobyt w placówce znacznie ogranicza konieczność hospitalizacji.

Podstawowym zdaniem Domu było wsparcie w chorobie, zapewnienie stymulującego środowiska oraz podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do możliwie jak najbardziej samodzielnego funkcjonowania uczestników. Celem terapii było powrót do pełnienia ról społecznych uczestników oraz przywrócenie kompetencji utraconych wskutek choroby w miarę indywidualnych możliwości. Podopiecznymi Domu były osoby przewlekle chore psychicznie.

Charakterystyka uczestników

Środowiskowy Dom Samopomocy jest przeznaczony dla 30 uczestników. Na dzień 31.12.2010 z oferty placówki korzystało 20 uczestników. Zakwalifikowani uczestnicy byli mieszkańcami: Wilanowa, Mokotowa, Ursynowa, Konstancina – Jeziornej i Piaseczna. Łącznie w roku 2010 z oferty środowiskowego domu skorzystało 25 osób.

Struktura uczestników z uwagi na stopień niepełnosprawności wg stanu na 31.12.2010 r.

Stopień niepełnosprawności wg. orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.	Liczba osób
Lekki stopień niepełnosprawności (dawna III grupa)	0
Umiarkowany stopień niepełnosprawności (dawna II grupa inwalidzka)	7
Znaczny stopień niepełnosprawności (dawna I grupa) inwalidzka	10
Nieustalony stopień niepełnosprawności (emeryci)	3

Uczestnikami placówki były w większości osoby z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności. Były to osoby niezdolne do podjęcia zatrudnienia z uwagi na stan zdrowia, mające duże trudności z adaptacją społeczną i samodzielnym funkcjonowaniem. Pobyt w placówce rozwijał umiejętności społeczne, zapobiegał wyobcowaniu i wycofaniu z życia społecznego osób z zaburzeniami psychicznymi.

Podział ze względu na wiek i płeć wg stanu na 31.12.2010r.

Wiek uczestników	Kobiety	Mężczyźni
18 - 25	0	0
26 - 35	2	2
36 - 50	2	3
51 - 60	8	0
61 i więcej	2	1
Łącznie	14	6

Wśród uczestników przeważały kobiety, stanowiły one 70% wszystkich uczestników. Stanowiły one również najstarszą grupę naszych pensjonariuszy.

W ciągu roku opuściło placówkę 5 osób: dwie osoby usamodzielniały się i podjęły pracę, dwie osoby odeszły do Warsztatów Terapii Zajęciowej, jedna osoba została umieszczona w ZOL.

Informacje o placówce

Placówka mieści się w nowym budynku przy ul. Przyczółkowej 27A i sąsiaduje bezpośrednio z Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Dom zajmuje 160 m² powierzchni użytkowej oraz ma do dyspozycji 100 m² holu przekazanego przez OPS do adaptacji na wielofunkcyjną salę integracji (kawiarenka, sala zabaw, klub dyskusyjny). Zasadniczą część placówki stanowią 4 pracownie (kulinarna, plastyczna, terapii grupowej, multimedialna), pokój rozmów indywidualnych, pokój kierownika oraz łazienki osobne dla mężczyzn, kobiet oraz dla personelu. Wszystkie pracownie wyposażone są w niezbędny sprzęt do prowadzenia treningów podstawowych umiejętności życiowych i społecznych. Na uwagę zasługuje doskonałe położenie Domu, który znajduje się w Powsinie. Okolica ta stanowi teren rekreacji dla południowej części Warszawy. Przy budynku znajduje się teren zielony wymagający jeszcze zagospodarowania, ale dzięki powyższym atutom placówka ma szansę w perspektywie stworzyć atrakcyjne miejsce integracji środowiskowej.

Program realizowany jest przez zespół terapeutów oceniający sytuację uczestnika, jego deficyty, potrzeby i możliwości.

W zakres programu rehabilitacyjno - terapeutycznego realizowanego w Domu w roku 2010 r. wchodziły:

1. Treningi podstawowych umiejętności życiowych- kulinarny, higieniczny, porządkowy;
2. Trening umiejętności społecznych i interpersonalnych;
3. Trening umiejętności spędzania czasu wolnego;
4. Terapia zajęciowa;
5. Zajęcia plastyczne;
6. Grupa terapeutyczna;
7. Biblioterapia;
8. Zajęcia muzyczne;
9. Zajęcia rekreacyjno sportowe;
10. Gimnastyka Thai – The.

W ramach działalności placówki odbywały się imprezy okolicznościowe, spotkania, występy, wycieczki itp. W roku 2010 uczestnicy placówki wzięli udział m.in. w: uroczystym spotkaniu noworocznym, Balu Walentynkowym, w konkursie literackim zorganizowanym przez ŚDS Ursynów, w wycieczce do Parku Kultury w Powsinie, uroczystym Śniadaniu Wielkanocnym, spotkaniu edukacyjnym z lekarzami psychiatrami, specjalistami leczenia środowiskowego, w pikniku integracyjnym WTZ i ŚDS, w wycieczce do Ogrodu Zoologicznego, wycieczce do ogrodu botanicznego, w Turnieju Bowlingowym, wyjściach na kręgle do Galerii Mokotów, spotkaniu wigilijnym.

Współpraca.

W 2010 r. w celu efektywnej realizacji programu rehabilitacyjno – aktywizacyjnego kadra ośrodka kontynuowała współpracę z:

1. OPS Wilanów, Mokotów, Piaseczno, Konstancin;
2. Placówkami służby zdrowia, w tym w zakresie utrzymywania kontaktu;
3. Lekarzami prowadzącymi;
4. Placówkami pomocy społecznej, w tym rehabilitacyjnymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
5. Podmiotami działającymi na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi;
6. Rodzinami uczestników Domu;
7. WZT przy Instytucie Psychiatrii i Neurologii;
8. Domem Kultury;
9. Biblioteką Publiczną;
10. Urzędem Pracy.

DZIENNY DOM DLA OSÓB STARSZYCH PRZY UL. LENTZA 35

Dzienny Dom dla Osób Starszych przy ul. Lentza 35 jest ośrodkiem wsparcia dla seniorów, działającym w strukturze Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Wilanów m.st. Warszawy. Dzienny Dom dla Osób Starszych zorganizowany jest dla podtrzymywania kondycji psychicznej i zwalczania poczucia osamotnienia osób w okresie jesieni życia. Dzienny Dom dla Osób Starszych w Wilanowie rozpoczął swoją działalność 20 czerwca 2005 roku.

Charakterystyka uczestników

Dzienny Dom dla Osób Starszych przeznaczony jest dla 30 uczestników z codziennym pobytem ok. 20 osób. Na dzień 31.12 2010 roku z oferty placówki korzystało 19 uczestników: 12 uczestników zamieszkujących teren Wilanowa, 6 uczestników zamieszkujących teren Mokotowa i 1 uczestnik zamieszkujący teren Bielan.

Nasi uczestnicy w 79% posiadają rodziny. Pozostali to:

- osoby samotne – 4,
- osoby samotnie zamieszkujące, rodzina zamieszkuje oddzielnie - 7,
- osoby zamieszkujące z rodziną - 8,

Podział ze względu na wiek i płeć wg stanu na 31.12.2010 r.

WIEK UCZESTNIKÓW	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI
50 - 60	-	-
61 - 70	4	1
71 - 80	6	3
81 - 90	2	2
91 i więcej	1	-
ŁĄCZNIE	13	6

Wśród uczestników przeważają kobiety, które stanowią 68% uczestników.

W ramach działalności placówki prowadzone są różnorodne zajęcia mające na celu zapewnienie ciekawego spędzenia wolnego czasu, rozwoju zainteresowań i poznania ciekawych ludzi. Pobyt w placówce ma zapobiec poczuciu osamotnienia i wykluczeniu społecznemu. Pobyt w placówce pozwala na utrzymanie naszych seniorów w dobrej kondycji psychicznej i fizycznej.

Informacje o placówce

Dzienny Dom dla Osób Starszych znajduje się na parterze budynku wielorodzinnego. Zajmuje powierzchnię 116,5 m². Lokal składa się z sali spotkań, sali do terapii zajęciowej, jadalni, kuchni, pokoju kierownika i pomieszczeń sanitarnych. W godzinach od 8.30 do 16.30 seniorzy mogą ciekawie spędzać czas. W ramach działalności placówki uczestnicy otrzymują obiad przywożony przez firmę cateringową.

W Dziennym Domu dla Osób starszych systematycznie prowadzone są następujące zajęcia: muzyczne (muzykoterapia), teatralne, plastyczne, ruchowe, zajęcia świetlicowe, biblioterapia i inne. W ramach rozwijania funkcji poznawczych i pamięci odbywały się treningi pamięci, wykłady i prelekcje z udziałem zaproszonych gości, prezentacje multimedialne, pogadanki prowadzone przez terapeutów i opiekunów oraz zaproszonych gości. (placówkę odwiedziła znana artystka Pani Hanna Rek). Uczestnicy organizowali swoje imieniny i urodziny. Seniorzy brali udział w wielu wycieczkach i wyjściach do kina. Uczestniczyli w spotkaniach organizowanych przez inne domy seniora z terenu Warszawy.

Trzy razy w tygodniu odbywała się gimnastyka prowadzona przez wykwalifikowanego rehabilitanta.

Pobyt w Domu ma ogromne znaczenie dla seniorów, którzy z uwagi na ograniczenia zdrowotne niechętnie wychodzą z domów, co w konsekwencji prowadzi do izolacji i wykluczenia społecznego. Dom daje możliwość kontaktu z rówieśnikami, aktywnego udziału w zajęciach, rozwijania swoich zainteresowań i odkrywania nowych. Zachęcamy naszych uczestników do aktywnego udziału w tworzeniu planu zajęć i samodzielnego wpływania na ofertę placówki.

IX. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ

1. Realizacja projektu „Aktywizacja zawodowa i rozwój kompetencji społecznych osób pozostających bez pracy w Dzielnicy Wilanów” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Projekt był realizowany w ramach programu operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII: Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Działanie 7.1.1.: Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej – projekty systemowe. Projekt został zrealizowany w okresie od 01 lutego do 31 grudnia 2010 roku. Budżet projektu wyniósł 154.567,76 zł, wkład własny do projektu stanowiły środki zabezpieczone w postaci zasiłków (10,5 procent wartości projektu) tj. 16.229,88.

Nazwa zadania w ramach Projektu	Wydatki na rok 2010		
	Wydatki określone w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie realizacji projektu	Wydatki zatwierdzone przez IP/IPiI	% realizacji
Zadanie 1 (Zarządzanie projektem)	41 262,52	38 283,83	92,78
Zadanie 2 (Praca socjalna)	34 590,00	30 589,49	88,43
Zadanie 3 (Zasiłki i pomoc w naturze)	16 229,88	16 094,96	99,17
Zadanie 4 (Aktywna integracja)	49 500,00	49 372,65	99,74
Zadanie 5 (Działania o charakterze środowiskowym)	1 900,01	1 898,11	99,90
Koszty pośrednie	11 085,35	10 849,81	97,87
Łącznie:	154 567,76	147 088,85	95,16

Celem ogólnym projektu było zwiększenie aktywności zawodowej osób pozostających bez pracy, będących klientami pomocy społecznej oraz promocja, rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Wilanów m.st. Warszawy poprzez udzielenie wielostronnego wsparcia.

Celem szczegółowym projektu było wyposażenie **10** klientów ośrodka/uczestników projektu w wiedzę i umiejętności niezbędne do uzyskania zatrudnienia w sektorze handlu i usług poprzez wykorzystanie 4 narzędzi aktywnej integracji: aktywizacji społecznej, zawodowej, edukacyjnej oraz zdrowotnej.

Projekt był skierowany do osób pozostających bez pracy będących klientami Ośrodka Pomocy Społecznej w wieku aktywności zawodowej. Wyniki analizy dokumentacji klientów OPS wskazywały, bowiem na trudną sytuację socjalno-bytową osób pozostających bez zatrudnienia wynikającą z:

- niskiego wykształcenia,
- braku kwalifikacji zawodowych (niskich kwalifikacji zawodowych),
- braku specjalistycznych umiejętności zawodowych,
- zdezaktualizowanych kwalifikacji zawodowych,
- długiej nieobecności na rynku pracy,
- opieki nad osobami zależnymi,
- długotrwałego korzystania ze świadczeń pomocy społecznej,
- niepełnosprawności.

Głównym celem projektu „Aktywizacja zawodowa i rozwój kompetencji społecznych osób pozostających bez pracy w Dzielnicy Wilanów” było zwiększenie aktywności społecznej, zawodowej i edukacyjnej oraz ograniczenie zjawiska marginalizacji społecznej i zawodowej osób nieaktywnych zawodowo i bezrobotnych korzystających z różnorodnych form wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej oraz przygotowanie tych osób do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i rynku pracy, poprzez zastosowanie wszechstronnych działań na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej.

W ramach projektu zastosowano instrumenty aktywnej integracji w postaci skierowania uczestników i uczestniczek na szkolenia umożliwiające uzyskanie konkretnych umiejętności zawodowych, zgodnych z indywidualnymi predyspozycjami i potrzebami lokalnego rynku pracy.

Założono, że w wyniku udziału w projekcie „Aktywizacja zawodowa i rozwój kompetencji społecznych osób pozostających bez pracy w Dzielnicy Wilanów” podniesiona zostanie samoocena uczestników i uczestniczek, a także wiara we własne siły i umiejętności, uczestnicy nauczą się też jak określać własne potrzeby i cele życiowe, poprawie ulegnie funkcjonowanie środowisk rodzinnych dzięki wsparciu asystenta rodzinnego, wzmocnione zostaną więzi i relacje w rodzinach, podniesiony zostanie też poziom wiedzy i kwalifikacji zawodowych, dzięki kursom zawodowym.

Cechy społeczne uczestników:

Płeć: 8 kobiet i 3 mężczyzn

Wiek:

1. do 30 lat - 0 osób
2. od 31 do 40 lat - 5 osób (4K/1M)
3. od 41 do 50 lat - 3 osoby (2K/1M)
4. 51 lat i powyżej - 3 osoby (2K/1M)

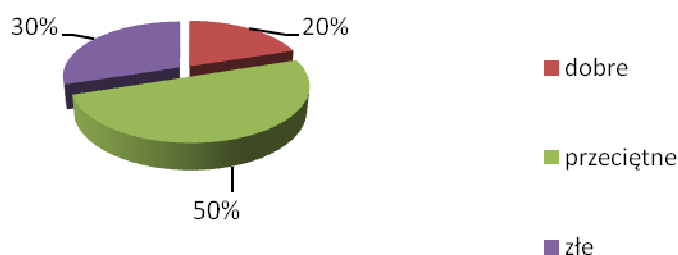
Wykształcenie:

1. Podstawowe, gimnazjalne i niższe – 3 osoby (3K)
2. Ponadgimnazjalne – 7 osób (4K/3M)
3. Pomaturalne – 0 osób
4. Wyższe – 1 osoba (1K)

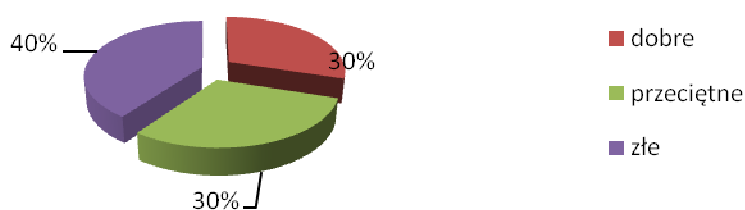
Przed rozpoczęciem zajęć w projekcie uczestnicy i uczestniczki ocenili swe umiejętności w zakresie aktywnego poszukiwania pracy oraz swoją wiedzę na temat dzisiejszego rynku pracy.

Rozkład odpowiedzi obrazują poniższe wykresy.

Ocena własnych umiejętności aktywnego poszukiwania pracy przez uczestników i uczestniczki przed wzięciem udziału w projekcie.

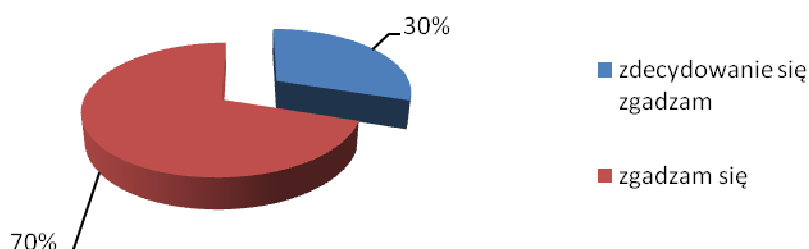

Ocena własnej wiedzy na temat dzisiejszego rynku pracy przez uczestników i uczestniczki przed wzięciem udziału w projekcie.

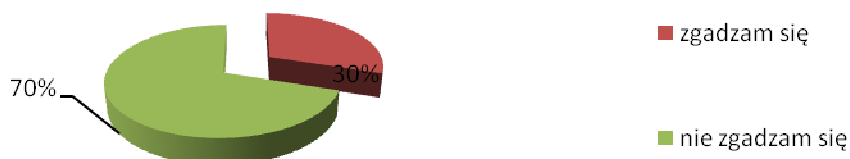

Na początku uczestnicy i uczestniczki projektu „Aktywizacja zawodowa i rozwój kompetencji społecznych osób pozostających bez pracy w Dzielnicy Wilanów” oceniali swoją wiedzę na temat określania własnych potrzeb, a także określania własnych celów i ich realizacji. Uzyskane wyniki pozwalają stwierdzić, że większość respondentów czuła, że nie potrafiła dobrze i bardzo dobrze określić własnych potrzeb (80 % odpowiedzi). Podobnie wyglądała kwestia wyznaczania celów i sposobów ich realizacji. W tym przypadku tylko 30 % odpowiedziało, że ma dobrą i bardzo dobrą wiedzę w tym zakresie.

Osoby pozostające bez pracy w niewielkim stopniu dostrzegały swoją rolę w procesie poszukiwania zatrudnienia. Większość uczestników projektu (70%) potwierdziła prawdziwość twierdzenia, „Jeśli jestem zarejestrowany w Urzędzie Pracy, to właśnie Urząd jest odpowiedzialny za znalezienie mi zatrudnienia”.

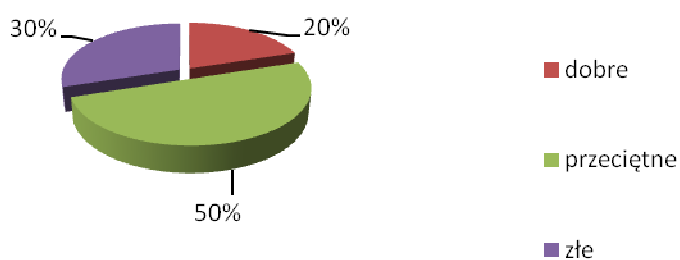

Stosunek respondentów do zdania „Nawet, jeśli jestem zarejestrowany w Urzędzie Pracy, to właśnie ja jestem odpowiedzialny za znalezienie sobie zatrudnienia”.

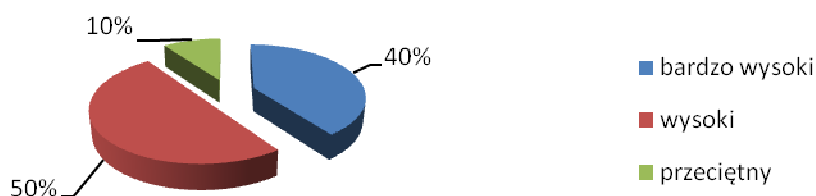

Przed rozpoczęciem zajęć w projekcie uczestnicy i uczestniczki ocenili swe umiejętności w zakresie aktywnego poszukiwania pracy oraz swoją wiedzę na temat dzisiejszego rynku pracy, takiej samej oceny dokonali po zakończeniu udziału w projekcie. Rozkład odpowiedzi obrazują poniższe wykresy.

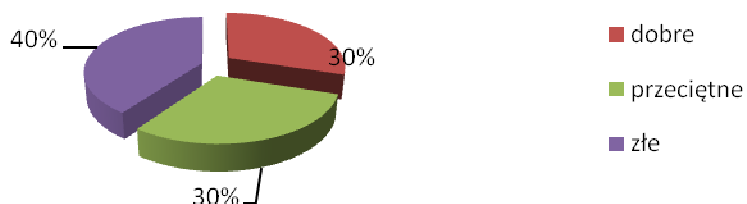
Ocena własnych umiejętności aktywnego poszukiwania pracy przez uczestników i uczestniczki przed wzięciem udziału w projekcie.

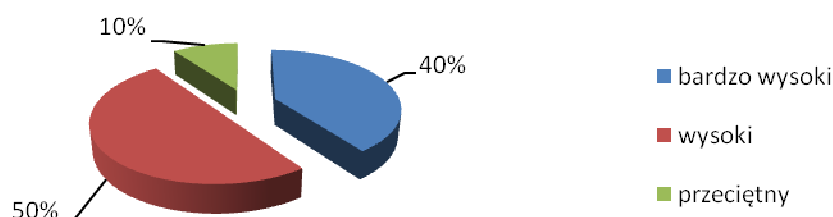
Ocena stopnia zwiększenia umiejętności w zakresie poszukiwania pracy w wyniku udziału w projekcie.

Ocena własnej wiedzy na temat dzisiejszego rynku pracy przez uczestników i uczestniczki przed wzięciem udziału w projekcie.

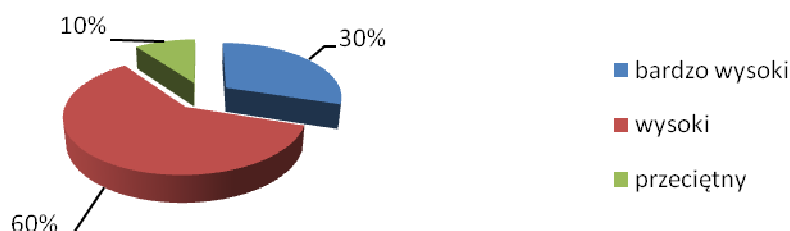
Ocena stopnia zwiększenia wiedzy o dzisiejszym rynku pracy w wyniku udziału w projekcie.

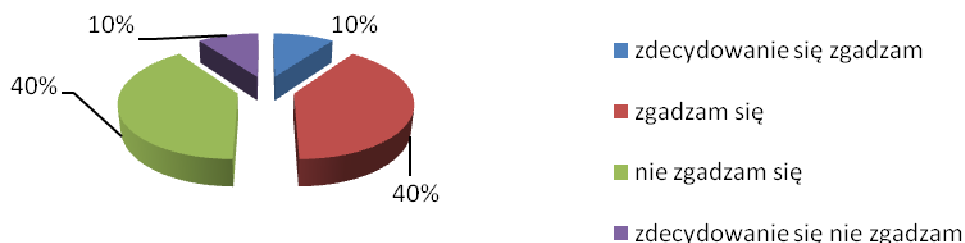
Uczestnicy i uczestniczki projektu po zakończeniu cyklu warsztatów dokonali ponownie samooceny pod względem wiary we własne siły oraz posiadanych zalet. Aż 100 % respondentów zgodziło się ze stwierdzeniem „Ogólnie jestem zadowolona z samej/samego siebie”. Podobnie wzrost nastąpił w kolejnym twierdzeniu „Czuję, że mam wiele zalet”, gdzie 90 % respondentów po udziale w zajęciach deklarowało, że zdecydowanie się zgadzają (50%) i zgadzają się (40%) z tym zdaniem.

Osoby uczestniczące w zajęciach oceniły także, w jakim stopniu podniosła się ich samoocena i umiejętność korzystania z własnych zalet i pozytywnych cech. Rozkład odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

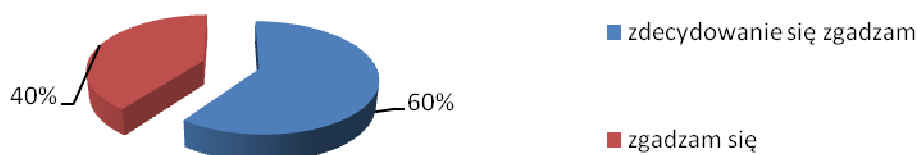
Ocena stopnia podniesienia samooceny i umiejętności korzystania z własnych zalet w wyniku udziału w projekcie.

Istotne znaczenie ma zmiana postawy części uczestników projektu do własnej aktywności w zakresie poszukiwania pracy. Przed udziałem w projekcie 70% uczestników uważało, że to urząd pracy jest odpowiedzialny za znalezienie zatrudnienia. Po udziale w projekcie było to 50%

Stosunek respondentów do zdania „Nawet, jeśli jestem zarejestrowany w Urzędzie Pracy, to właśnie ja jestem odpowiedzialny za znalezienie sobie zatrudnienia”.

Po udziale w projekcie 60% uczestników dostrzegło, że sami są odpowiedzialni za poszukiwanie i zdobycie zatrudnienia. Klienci Ośrodka Pomocy Społecznej często przejawiają postawy roszczeniowe, oczekują od pracowników socjalnych gotowych recept na rozwiązanie ich problemów życiowych a pomoc w znalezieniu zatrudnienia postrzegają, jako dostarczenie gotowych ofert pracy. Udział w projekcie pozwolił na wzrost poczucia odpowiedzialności za swoje życie.

Ocena stopnia zadowolenia z prowadzonych zajęć przez uczestników i uczestniczki projektu.

	Wysoki	Średni
Kursy zawodowe	85%	15%
Spotkania z doradcą zawodowym	75%	25%
Spotkania z asystentem rodzinnym	100%	0%
Spotkania z psychologiem	100%	0%
Warsztaty aktywizacyjne	75%	25%
Laboratorium sukcesu	100%	0%

Ocena specjalistów prowadzących zajęcia pod kątem przygotowania do zajęć przez uczestników i uczestniczki projektu.

	Bardzo dobrze	Dobrze	Źle
Kursy zawodowe	85%	15%	0%
Spotkania z doradcą zawodowym	70%	30%	0%
Spotkania z asystentem rodzinnym	100%	0%	0%
Spotkania z psychologiem	90%	10%	0%
Warsztaty aktywizacyjne	75%	25%	0%
Laboratorium sukcesu	90%	10%	0%

Uzyskane wyniki badań pozwalają stwierdzić, iż uczestnicy i uczestniczki projektu „Aktywizacja zawodowa i rozwój kompetencji społecznych osób pozostających bez pracy w Dzielnicy Wilanów” wysoko ocenili sam projekt i jego organizację. Pozytywne oceny uzyskali także trenerzy prowadzący warsztaty. Co niezwykle istotne respondenci uznali, iż dzięki udziałowi w projekcie zdobyli wiele nowej i przydatnej w praktyce wiedzy, a także są przekonani, iż w tym czasie zmieniły się ich postawy wobec samych siebie i nastawienie do życia, co pozwoliło im na przełamanie wielu barier i aktywny udział w życiu społecznym i zawodowym.

Po analizie przeprowadzonych badań ankietowych można stwierdzić, że osiągnięte zostały wszystkie rezultaty miękkie założone w projekcie. Także analiza sporządzonych przez specjalistów prowadzących zajęcia arkuszy obserwacji grupy pozwala na stwierdzenie, iż osiągnięto rezultaty, które postawiono na początku projektu.

Dodatkowym efektem było podjęcie zatrudnienia przez 2 uczestników projektu (2K), co pozwala stwierdzić, iż działania projektowe miały skutek natychmiastowego zatrudnienia w przypadku 20% uczestników, co nie było bezpośrednim założeniem projektu.

REZULTATY MIĘKKIE PROJEKTU

1. Podniesienie poziomu poczucia własnej wartości i samooceny oraz wiary we własne siły przez uczestników i uczestniczki projektu.
2. Zwiększenie aktywności w życiu społecznym i zawodowym.
3. Poprawa szans uczestników i uczestniczek projektu na rynku pracy poprzez nabycie umiejętności konkurowania na nowoczesnym rynku pracy.
4. Poprawa relacji w środowiskach rodzinnych uczestników i uczestniczek.
5. Zdobycie umiejętności wyszukiwania i wykorzystywania dostępnych informacji.
6. Nabycie umiejętności określania własnych potrzeb i celów życiowych.
7. Zwiększenie motywacji do zmiany swej sytuacji życiowej.
8. Zmiana postaw roszczeniowych na postawy aktywnego uczestnictwa.
9. Podniesienie poziomu wiedzy.

REZULTATY TWARDE PROJEKTU

KATEGORIA	LICZBA OSÓB	WSKAŹNIK	STOPIEŃ REALIZACJI WSKAŹNIKA
Liczba klientów, z którymi zawarto kontrakty socjalne	11 osób	10 osób	110%
Liczba klientów, którzy ukończyli cały projekt i otrzymali certyfikat od OPS	7 osób	6 osób	116%
Liczba klientów, która otrzymali dyplom ukończenia warsztatów aktywizacyjnych	10 osób	8 osób	125%
Liczba klientów, którzy nabyli kwalifikacje zawodowe w ramach kursów zawodowych zweryfikowanych przez doradcę zawodowego i psychologa	8 osób	8 osób	100%
Liczba klientów, którzy odbyli indywidualne spotkania z psychologiem i doradcą zawodowym	10 osób	8 osób	125%
Liczba klientów (rodzin) które zrealizowały założenia planu asystenta rodziny	3 rodziny	3 rodziny	100%

2. WOLONTARIAT W OPS

Wolontariat - jako zorganizowana instytucjonalnie forma działań społecznych

Ośrodek Pomocy Społecznej od dwóch lat zaprasza do współpracy wolontariuszy. Jesteśmy naturalnym miejscem, gdzie osoby chcące poświęcić swój wolny czas na pomoc innym znajdą rodziny i osoby potrzebujące pomocy. Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wolontariuszem jest osoba fizyczna, która ochotniczo (dobrowolnie) i bez wynagrodzenia wykonuje świadczenia na zasadach określonych w ustawie angażując się w pracę na rzecz m.in. organizacji pozarządowych, organizacji kościelnych czy administracji publicznej. Wolontariusz powinien posiadać kwalifikacje i spełniać wymagania odpowiednie do rodzaju oraz zakresu wykonywanych świadczeń, jeżeli obowiązek posiadania takich kwalifikacji i spełniania stosownych wymagań wynika z innych przepisów.

W ramach podpisanych porozumień wolontariusze pomagali dzieciom w nauce, wspierali działalność naszych placówek, pomagali seniorom.

W 2010 r. zawarto ogółem **10** porozumień o wykonywaniu świadczeń wolontarystycznych:

- **5** porozumień dotyczyło wykonywania pracy w formie pomocy dzieciom w odrabianiu lekcji, nadrabianiu zaległości w nauce i nauki języków obcych,
- **2** porozumienia dotyczyły wykonywania pracy w formie pomocy starszym mieszkańcom Dzielnicy Wilanów,
- **3** porozumienia dotyczyły wykonywania pracy w formie pomocy w Środowiskowych Domach Samopomocy.

3. NIEODPŁATNA KONTROLOWANA PRACA

Nieodpłatna kontrolowana praca na cele społeczne jest realizowana na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 marca 2004 r. w sprawie podmiotów, w których jest wykonywana kara ograniczenia wolności oraz prace społecznie użyteczne (Dz. U z dnia 7 kwietnia 2004 r) i na podstawie art. 58 § 4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. kodeks karny wykonawczy (Dz. U. NR 90, poz.557, z póź. zm.). W 2010 r. prace społecznie użyteczne na rzecz Ośrodka Pomocy Społecznej wykonywały 2 osoby. Osoby skazane wykonywały prace porządkowe na terenie Ośrodka, takie jak: mycie okien, porządkowanie terenu zielonego wokół budynku, mycie podłóg. Ośrodek finansował badania lekarskie medycyny pracy oraz ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków. Nad przebiegiem pracy w ramach nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne nadzór miał wyznaczony pracownik Ośrodka, który składał stosowne sprawozdania do sądu.

4. IMPREZY LOKALNE I PONADLOKALNE.

Uroczyste otwarcie nowej siedziby Ośrodka.

W dniu 19.02.2010 roku w budynku przy ulicy Przyczółkowej 27A odbyło się uroczyste otwarcie nowej siedziby naszego Ośrodka oraz Biblioteki Publicznej i Centrum Kultury Wilanów. Ceremonię otwarcia uświetnili swoją obecnością Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy Pani Hanna Gronkiewicz – Waltz, Wicemarszałek Województwa Mazowieckiego Pan Ludwik Rakowski, Burmistrz Dzielnicy Wilanów Pan Rafał Miastowski, Z-ca Dyrektora Biura Polityki Społecznej Urzędu m.st. Warszawy Pani Teresa Sierawska i Z – ca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Pani Wiesława Kacperk – Biegańska. Goście zwiedzili siedzibę OPS i Środowiskowego Domu Samopomocy nr 2. Podczas uroczystości został wręczony Akt Otwarcia Nowej Siedziby. Na zaproszenie Ośrodka Kultury odbył się koncert pieśni Fryderyka Chopina w wykonaniu Pani Olgi Pasiecznik.

Warszawski Tydzień Integracji Społecznej

W ramach „Warszawskiego Tygodnia Integracji Społecznej” Ośrodek przygotował dla mieszkańców Wilanowa i Warszawy trzy spotkania z naszymi placówkami. W dniu 18.05.2010 r. na terenie Środowiskowego Domu Samopomocy Nr 2 – Ośrodka Wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi przy ul. Przyczółkowej 27A odbyła się impreza pt. „Wiosna, lato, jesień życia w Wilanowie do przeżycia”. W ramach imprezy na terenie przylegającym do ŚDS i siedziby OPS działała „Wioska artystyczna” – były to stoiska przygotowane przez Ośrodki Wsparcia znajdujące się w strukturach OPS, gdzie było można zapoznać się z ofertą placówki, wykonać własne prace plastyczne w różnych technikach, wziąć udział we wspólnym śpiewaniu. Ponadto było możliwe uzyskanie informacji dotyczących oferty OPS, świadczeń z pomocy społecznej i możliwości skorzystania z pomocy. Równocześnie odbywał się Dzień otwarty Środowiskowego Domu Samopomocy Nr 2 – Ośrodka Wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi – zwiedzanie placówki, wystawa prac uczestników.

W dniu 19.05.2010 r. odbył się Dzień otwarty Środowiskowego Domu Samopomocy Nr 1, Ośrodka Wsparcia dla osób niepełnosprawnych intelektualnie ul. Kubickiego 17 lok. 13, pod hasłem „Pokażmy radość życia” – zwiedzanie placówki, wystawa prac uczestników pt. „Kolorowy Maj”.

W dniu 20.05.2010 r. odbył się Dzień otwarty Dziennego Domu dla Osób Starszych ul. Lentza 35, pod hasłem „Dzień kapelusza”. W ramach imprezy seniorzy i goście mogli zapoznać się z historią kapelusza, poznać wiersze i piosenki o kapeluszach, samodzielnie wykonać kapelusz. Równocześnie możliwe było zwiedzanie placówki i zapoznanie się z jej ofertą.

V Mazowiecki Turniej Bowlingowy

W dniu 14 września w Galerii Mokotów na terenie ATOMIC Bowling Center odbył się V Mazowiecki Turniej Bowlingowy Ośrodków Wsparcia dla osób niepełnosprawnych. Imprezie towarzyszy hasło „Otwórzmy drzwi wrażliwości”. Współorganizatorami turnieju były Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 2 przy ul. Przyczółkowej 27 A w Wilanowie i Ośrodek Wsparcia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przy ul. Rozłogi w Dzielnicy Bemowo.

Honorowym patronatem imprezę objęli: Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych, Marszałek Województwa Mazowieckiego, Wojewoda Mazowiecki, Prezydent m. st. Warszawy, Burmistrz Dzielnicy Wilanów oraz Burmistrz Dzielnicy Bemowo.

Do rywalizacji o cenne nagrody, ufundowane przez Prezydenta m. st. Warszawy i Burmistrzów Dzielnic Wilanów i Bemowo, przystąpiły 24 placówki z terenu Mazowsza. Osoby niepełnosprawne z ogromnym zapałem i radością przystąpiły do rywalizacji o miejsca na podium. Turniej odbył się w dwóch kategoriach. W kategorii A zwyciężyła drużyna z ŚDS Bielany, ul. Grębałowska 14, a w kategorii B triumfował ŚDS z Żuromina. Po raz trzeci rozgrywki poprowadził red. Michał Olszański, który od kilku lat kibicuje naszym zawodom. W czasie Turnieju prawdziwą wojskową grochówką częstowali żołnierze z Żandarmerii Wojskowej.

Po emocjach sportowych zawodnicy i goście zostali zaproszeni na występy artystyczne. Część artystyczną zabawnie poprowadził brzechomówca Piotr Boruta z pacynką Czocherem (Fundacja Herosi). Jako pierwszy wystąpił zespół Jeden Rytm Jeden Świat z OWIRON Bemowo z Ryszardem Sygitowiczem, prezentując rytmy z różnych stron świata. Wiele wzruszeń widowni dostarczył kolejny występ, tym razem głuchoniemego artysty, który „śpiewał” rękoma przy akompaniamencie gitarowym Jarosława Wajka lidera zespołu Oddział Zamknięty.

Występom towarzyszyło ogłaszanie wyników Turnieju i wręczanie nagród najlepszym drużynom. W tej ważnej chwili brali udział m.in.: Pan Tomasz Ciorgoń Zastępca Burmistrza Dzielnic Wilanów oraz Pani Karolina Malczyk – pełnomocnik Prezydenta m.st. Warszawy ds. równego traktowania.

Dzień Seniora

W dniu 26.10.2010r. na terenie Ośrodka przy ul. Przyczółkowej 27A odbyło się spotkanie z okazji Dnia seniora. W spotkaniu udział wzięli klienci Ośrodka - uczestnicy zajęć Dziennego Domu dla Osób Starszych, seniorzy z ŚDS nr 2, seniorzy biorący udział w zajęciach Ośrodka Kultury oraz zaprzyjaźnieni seniorzy z DDPS przy ul. Cybisa 7. Gośćmi imprezy byli Burmistrz oraz Radni Dzielnic Wilanów. Spotkanie uświetnił występ znanej artystki estradowej p. Janiny Jarosińskiej oraz Zespołu śpiewaczego „Powsinianie”. Po części artystycznej uczestnicy zostali zaproszeni na słodki poczęstunek.

PODSUMOWANIE

W roku 2010 Ośrodek prawidłowo realizował powierzone zadania. Był to rok, w którym nastąpiły istotne zmiany organizacyjne i prawne oraz miały miejsce ważne zdarzenia wpływające na życie mieszkańców Wilanowa.

Od stycznia 2010 roku Ośrodek rozpoczął działalność w nowej siedzibie przy ul. Przyczółkowej 27A. Po wielu latach pracy w bardzo ciężkich warunkach lokalowych Ośrodek otrzymał w użyczenie od Władz Dzielnicy Wilanów lokal na parterze przebudowanego budynku przy ul. Przyczółkowej 27A. Wraz z Ośrodkiem znalazły tu swoje miejsce Ośrodek Kultury Wilanów i Biblioteka Publiczna. Pracownicy Ośrodka otrzymali nowe, przestronne pomieszczenia zapewniające wysoki komfort pracy. Urząd Dzielnicy Wilanów w ramach pierwszego wyposażenia przekazał nam meble i sprzęt biurowy oraz komputery. Wraz z Ośrodkiem nowe miejsce w budynku przy ul. Przyczółkowej 27A otrzymał też Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 2 – Ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W dniu 31.03.2010r. weszła w życie ustawa o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw z dnia 12 lutego 2010 r. (Dz. U. Nr 40, poz.229), która zmieniła zasady finansowania ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Art. 51c ust. 4 stanowi „Miesięczną kwotę dotacji z budżetu państwa na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi ustala wojewoda, jako iloczyn aktualnej liczby osób korzystających z usług w tych ośrodkach oraz średniej miesięcznej wojewódzkiej kwoty dotacji na jednego uczestnika, nie wyższa jednak niż średnia miesięczna kwota dotacji wyliczona dla województwa.”. Od chwili wejścia w życie powyższego przepisu wysokość otrzymywanej na działalność naszych placówek dotacji zależy od ilości uczestników w danym miesiącu. Spowodowało to poważne trudności finansowe obu środowiskowych domów samopomocy. Przez wiele miesięcy Ośrodek prowadził kampanię informacyjną mającą na celu pozyskanie nowych uczestników. Zaangażowano wiele instytucji, w tym: Biuro Polityki Społecznej, Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie, Warsztaty Terapii Zajęciowej z terenu Warszawy, organizacje pozarządowe i inne. W wyniku podjętych działań na koniec roku w ŚDS nr 1 było 18 uczestników, a w ŚDS nr 2 - 20. Z uwagi na dużą rotację uczestników i związany z tym brak stabilizacji finansowej, obie placówki są nadal narażone na braki środków na ich funkcjonowanie.

W maju 2010 roku Wilanów został dotknięty skutkami klęski żywiołowej – powodzi. Przejście fali powodziowej przez Warszawę wprawdzie nie spowodowało wystąpienia wód Wisły, ale doszło do podtopień w wyniku podniesienia się stanu wód gruntowych. Nastąpiło zalanie części posesji znajdujących się wzdłuż Wału Zawadowskiego. Pracownicy socjalni Ośrodka spotykali się z poszkodowanymi rodzinami. Dokonywali oszacowania szkód i kompletowali dokumenty na przyznanie pomocy finansowej. Ośrodek w trakcie prowadzenia postępowań dotyczących przyznania pomocy mieszkańcom Dzielnicy Wilanów, którzy ponieśli straty w wyniku powodzi kierował się zasadami udzielania i przekazywania pomocy finansowej z budżetu państwa dla osób i rodzin poszkodowanych w wyniku powodzi w maju 2010 roku przekazanymi przez Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego. Udzielanie pomocy osobom, które poniosły straty w wyniku powodzi wymagało od pracowników Ośrodka dużego profesjonalizmu i umiejętności pomocy w sytuacjach kryzysowych. Utrudnieniem były nieprecyzyjne przepisy prawa, mylące doniesienia medialne oraz silne emocje, jakie towarzyszyły osobom doświadczonym przez zdarzenie klęski żywiołowej. Pomoc finansową otrzymało 8 rodzin. W dniach 10 i 11 lutego 2011 roku Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego przeprowadził kontrolę, gdzie na podstawie analizy zebranej dokumentacji stwierdzono, że wszystkie wnioski złożone przez mieszkańców były uzasadnione i miały bezpośredni związek z wysoką falą na Wiśle, natomiast decyzje administracyjne w powyższych sprawach, ich konstrukcja i uzasadnienie nie budziły zastrzeżeń.

W roku ubiegłym Ośrodek po raz drugi realizował projekt współfinansowany ze środków unii europejskiej. W ramach programu operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII: Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Działanie 7.1.1.: Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej – projekty systemowe pt „Aktywizacja zawodowa i rozwój kompetencji społecznych osób pozostających bez pracy w Dzielnicy Wilanów”. Wartość projektu wynosiła 154.567,76 zł. W projekcie udział wzięło 10 osób, mieszkańców Wilanowa, nieaktywnych zawodowo, będących w tzw. wieku produkcyjnym - 8 kobiet i 3 mężczyzn. Osoby te nabyły nowe umiejętności umożliwiające im aktywne poszukiwanie pracy i podniosły swoje kwalifikacje zawodowe. Projekt był realizowany w oparciu o metodę kontraktu socjalnego. Ewaluacja projektu wykazała, że zostały osiągnięte założone rezultaty. Możemy uznać to za nasz sukces. Projekt pozwolił również na wprowadzenie nowej metody pracy z rodziną wieloprotblemową, jaką jest asystentura rodzinna. Asystent rodziny to możliwość kształtowania u członków rodziny umiejętności radzenia sobie z codziennymi czynnościami, prawidłowej komunikacji, opieki nad dziećmi w ich naturalnym środowisku. Towarzystwo rodzinie przez kilka godzin w tygodniu i skupienie uwagi na jej potrzebach pozwala na budowanie relacji pomocy, poczucia odpowiedzialności za swoje życie i motywacji do zmiany.

Dzięki środkom pozyskanym w ramach projektu Ośrodek mógł zatrudnić dodatkowo jednego pracownika socjalnego w okresie marzec – grudzień 2010 r. Pozwoliło to na lepszy komfort pracy i podniesienie jej jakości. W tym miejscu należy zwrócić uwagę na fakt, że Ośrodek zgodnie z art. 110 ustawy o pomocy społecznej jest zobowiązany do zatrudnienia pracowników socjalnych stosownie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tysiące mieszkańców. Wymóg taki stawia również dokument „Zasady przygotowywania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej w ramach POKL 2007 – 2013” pkt. 4.4.2. W Dzielnicy Wilanów zamieszkuje ok. 20 tys. mieszkańców, wobec tego w OPS Wilanów powinno być zatrudnionych 10 pracowników socjalnych. W roku 2010 Ośrodek zatrudniał 5 pracowników socjalnych zajmujących się obsługą mieszkańców – 4 terenowych (w tym jeden finansowany ze środków EFS w ramach realizowanego projektu) oraz specjalistę ds. rodziny. Brak możliwości osiągnięcia standardu zatrudnienia negatywnie wpływa na możliwości rozwoju oferty Ośrodka, zwłaszcza w zakresie specjalistycznej pracy socjalnej.

Z uwagi na uzasadnioną konieczność zwrócenia szczególnej uwagi na potrzeby osób niepełnosprawnych podjęliśmy starania o zwiększenie zatrudnienia o etat specjalisty pracy socjalnej ds. osób niepełnosprawnych. Dzięki życzliwości zarządu dzielnicy od lipca 2010 w Ośrodku został utworzony etat specjalisty pracy socjalnej ds. osób niepełnosprawnych. Do zadań pracownika na tym stanowisku należy przeprowadzanie kwalifikacji do ośrodków wsparcia znajdujących się w strukturach OPS, kompletowanie dokumentów do DPS, udzielanie poradnictwa w zakresie uprawnień osób niepełnosprawnych, zaopatrzenia ortopedycznego, turnusów rehabilitacyjnych itp. Kontrola realizacji usług opiekuńczych. Rozpoznawanie potrzeb osób niepełnosprawnych zamieszkujących na terenie Dzielnicy Wilanów i wskazywanie sposobów ich rozwiązywania. Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie Warszawy. Poszukiwanie osób, które kwalifikują się do udziału w prowadzonych przez OPS Środowiskowych Domach Samopomocy, w tym współpraca z Sądami Rodzinnymi, Poradniami Leczenia Uzależnień, Ośrodkami Pomocy Społecznej, organizacjami pozarządowymi itd. Skierowanie szczególnej uwagi na problemy osób niepełnosprawnych i zatrudnienie pracownika, który będzie zajmował się tą problematyką było również uzasadnione z uwagi na konieczność realizowania przez OPS założeń „Społecznej Strategii Warszawy”, w tym Programu „Wsparcie osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej”.

W ramach swojej działalności Ośrodek dokonuje diagnozy w zakresie zapotrzebowania na świadczenia pomocy społecznej dla mieszkańców Dzielnicy Wilanów. Planując działania na każdy kolejny rok uwzględnia w planie finansowym potrzeby w zakresie niezbędnych środków na funkcjonowanie Ośrodka i zabezpieczenie możliwości świadczenia pomocy osobom i rodzinom

tego potrzebującym. Trudna sytuacja finansowa Warszawy, spowodowała ograniczenia w zakresie wydatków publicznych. Dotknęły one również Ośrodek Pomocy Społecznej w Wilanowie. Plan finansowy na rok 2011 jest mniejszy o kwotę 143 286 zł w stosunku do planu na dzień 30.06.2010 r. Plan finansowy na rok 2010 pozwalał na zabezpieczenie niezbędnych potrzeb na podstawowym poziomie, ale ograniczał możliwości rozwoju. W chwili obecnej plan finansowy Ośrodka na rok 2011 znacznie ogranicza wypełnianie podstawowych zobowiązań finansowych m.in. na zabezpieczenie gorącego posiłku dla seniorów, wypłatę świadczeń finansowych czy ochronę zajmowanego obiektu. Z uwagi na brak dodatkowych środków Ośrodek nie ma możliwości wprowadzania do swojej oferty nowych rozwiązań w zakresie pracy socjalnej i poradnictwa. Nadal poważnym problemem jest brak możliwości zatrudnienia konsultanta psychologa na pełen etat. Ma to szczególne znaczenie z uwagi na konieczność realizowania przez Ośrodek zapisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W roku 2011 Ośrodek objął pomocą **399** rodzin (**791** osób w rodzinach). Z tego 279 rodzin (563 osoby w rodzinach) otrzymało pomoc wyłącznie w formie pracy socjalnej (w tym prawo do pobytu w ośrodkach wsparcia). Nadal więcej rodzin wymaga wsparcia w formie pracy socjalnej i poradnictwa niż pomocy w formie świadczeń z pomocy społecznej. Dlatego nadal widzimy konieczność wzmocnienia kadry ośrodka o specjalistów takich jak: psycholog (zwiększenie do pełnego etatu), doradca zawodowy (dyżury dla osób poszukujących pracy), pedagog (konsultacje dla rodzin mających trudności wychowawcze). Będziemy zabiegać o środki finansowe na zabezpieczenie tych potrzeb.